

POSTÁS DOLGOZÓ

XXXIX. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM

A POSTAI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

1994. SZEPTEMBER

Balatonlelle előtt

Mint ismeretes, szeptember 22. és 24. között Balatonlellén kerül sorra a Titkárok Országos Tanácsának testületi ülése, melyen többek között a KSZ esetleges módosítása is napirendre kerül majd. A háromnapos értekezlet előkészítése, a megyei alapszervezetek álláspontjainak egyeztetése mindenhol megtörtént. Az alábbiakban miskolci és debreceni véleményekből, illetve a szegedi titkári értekezlet állásfoglalásáról olvashatnak.

Erről Pinczés Jánosné, a miskolci szb munkatársa nyilatkozott.

– A területen most folynak a megbeszélések a kollektív szerződéssel kapcsolatos kérdésekről. Ennek a körvonalai már látszanak, s általában az a dolgozók véleménye, hogy pótlékemelésre, KSZ-ben szabályozott tarifális elemek, díjazások felülvizsgálatára szükség van, hiszen ezt a tagszervezet is elindította a szakma felé. A kiadott 11-es számú javaslat jó tárgyalási alap, bár az egyes elemek megítélésében eltérés tapasztalható a javaslatban megfogalmazottakkal, még egyes dolgozói csoportok között is.

– Esetleges változtatásokat, módosításokat mikorra javasol a tagság?

– 1995. januártól, vagy esetleg későbbi időpontban képzeljük el, de célszerű lenne az évfordulóval egybekötni. Az 1993-as megállapodás csak egyik lehetőségként, „és”/„vagy”-ként határozta meg a vagy béremelést, illetve a KSZ- pótlékok felülvizsgálatát. Összegezve a mai álláspontokat: inkább bérfejlesztést képzelnek el dolgozóink, éspedig október 1-jétől. Így elkerülhető lenne az egyes munkakörök között keletkező bérfeszültség, tehát azok között, akik kapnának emelést, illetve kimaradnának, vagy akiknek „bealapbéresítik” a pénzkezelési pótlékot, akinek meg megemelik... S akkor még beszélni kell a törzsgárdajutalmakról, arról, hogy visszamenőleg fizetjük-e, azután az időközben nyugdíjbavonultak helyzetéről is. Ezeket figyelembe véve viszont a január 1-jei életbelépés lenne a célszűrő.

– Gondolom, a végleges álláspont csak a szeptemberi „háromnaposra” alakul ki...

– Feltétlenül előbb, hiszen ha jól tudom, előtte még lesz egy vezetői szintű egyeztetés is, de nekünk inkább az időpont-egyeztetésekről van vitánk, nem a módosításokkal.

✱

Debrecenből Kónya Lajos tszb-titkár nyilatkozott.

– Nálatok mennyi volt a béremelés 1994-ben?

– Területenként eltérő, de a 21 százalék átlagosnak mondható.

– Gondolom, ez kiemelkedő eredmény.

– Ami nem zárja ki, hogy a debreceni terület tárgyaljon a kollektív szerződés módosításáról, nevezetesen az 1991-ben meghatározott tarifális pótlékok emeléséről, a jelenlegi helyzethez történő igazításáról. Emellett tagjaink felve-

tették azt is, hogy egy kiegészítő bértárgyalás is folyjon, és ezzel kapcsolatban információkat kapjon a testület. A megkapott szakmai háttéranyagok alapján a testület úgy foglalt állást, hogy a jelen helyzetben a kollektív szerződés módosítását kisebb kiegészítésekkel módosításokkal támogatja. Alapbéremelést pedig csak abban az esetben tud elképzelni, amennyiben a tartalékolt 3,5 százalékot minimum még 1 százalékkal a postaszerv – azaz az igazgatóság –

saját forrásból hozzá tud tenni. Ez szerintünk értelmes és mindenki számára még elfogadható, ez évben érvényesíthető, kiegészítő alapbéremelés.

– S mi van akkor, ha csak a 3,5 százalék marad?

– 3,5 százalékos bértömegetől számított alapbéremeléssel mi nem foglalkozunk, mert az nem tud igazságos, minden dolgozó számára elfogadható mértékű alapbéremelést biztosítani.

– Értem, de ugyanakkor, meg kell mondanom, hogy ilyen jellegű felvetést én ez idáig csak töltekek hallottam.

– Lehet, és ennek az az alapja, hogy gyakorlatilag az éves bérfejlesztés, alapbérfejlesztés 21 százalékos emelése ez évben megtörtént a decem-

beri megállapodás alapján. És a megállapodás rögzítette, hogy az első félév eredményei után visszatér a szakma és a szakszervezet a pótlékok emelésének kérdésére, vagy újabb bérfejlesztést valósít meg. Természetesen ennek az a függvénye, hogy milyen mértékű az a tömeg, amiről szó van. 3,5 százalékos bértömeg értelmes alapbérfejlesztést nem biztosít.

– Kérdezhetem, hogy a 3,5 százalék mennyi lenne fejenként?

– Alig 500 forint...

– Ez valóban minden, csak nem „értelmes” emelés.

– Főként azért, mert mire eljut a dolgozóhoz, ezért meg azért 200 forintnál nem lesz

(Folytatás a 3. oldalon.)

Tájékoztató a PDSZ intézőbizottsága üléséről

A Postai Dolgozók Szakszervezete Intéző Bizottsága 1994. augusztus 15-én ülést tartott.

Az ülés által elfogadott napirendi pontok a következők voltak:

1. A Magyar Posta Rt. 1994. évi I. féléves eredménye, és éves várható teljesítése.

Előadó: Bánóczy Katalin, a Posta Rt. osztályvezetője.

2. Javaslat az alkalmazott bérpótlékok és a KSZ-ben szabályozott egyéb tarifális díjazások fejlesztésére.

Előadó: Rieder Ferencné főmunkatárs, Konrád Ervin PDSZ-szakértő.

3. Egyebek.

A napirendi pontok elfogadása után a PDSZ országos titkára megállapította, hogy az ülés az új elfogadott alapszabály szerint ismét határozatképtelen. Ennek ellenére, és az úgy fontosságát is figyelembe véve és mérlegelve olyan javaslatot tett az intézőbizottságnak, hogy a mai ülésünket – bár nem az alapszabálynak megfelelően – minősítette határozatképesnek, ugyanis a posta rt. intézőbizottsági tagjai egy kivétellel (Ollári Béláné bejelentés nélküli távolléte) jelen vannak, így mivel a javasolt napirendi pontok a posta rt.-t érintik, felelősen lehet véleményt nyilvánítani és döntéseket hozni. Ezek után külön köszöntötte a posta rt. képviselőit és egyben megkérte az első napirendi pont előterjesztőjét, hogy adjon szóbeli kiegészítést az írásos anyaghoz.

Ad 1. A posta rt. osztályvezetője, Bánóczy Katalin értékelte az I. félév postaszintű eredményeit, valamint részletesen foglalkozott az év végéig várható tendenciákkal, és a '94. éves eredménnyel. Bemutatta a testületnek az 1994. I. félévében lefolyt tervezési anomáliákat, a középsszervek elképzeléseit, azt, hogy hogyan illeszthető az a posta központi elképzeléseihez.

Pozitív értékelést kapott a szóbeli kiegészítés alapján a posta I. félévi munkája, az, hogy azok az elképzelések, amiket a tervben megfogalmaztak, teljesült, és minden remény megvan arra, hogy elképzelései év végével is pozitív minősítést kapnak.

A szóbeli kiegészítést követően az intézőbizottság tagjai kérdéseket fogalmaztak meg, ugyanis a kiosztott anyag csak a táblázatokat tartalmazta, és így nem volt mód arra, hogy részletes szöveges indoklást is megismerhessenek az intézőbizottság tagjai a posta tervteljesítésének értékeléséről.

A kérdések és a vélemények megfogalmazását követően az alábbi döntést hozta:

Mindenekelőtt köszönetét fejezte ki a posta rt. osztályvezetőjének azért, hogy ilyen rövid idő alatt tájékoztatta a testületet a posta rt. eddig végzett munkájáról és várható eredményeiről. Igényként fogalmazta meg, hogy ahhoz, hogy egy mélyebb értékelés és elemzés alapján megalapozottabb véleményt formálhasson, szükséges, hogy a számokat tartalmazó táblák egy szöveges értékelést is kapjanak, és kérte az osztály t. vezetőjét, hogy ezt rövid időn belül adja át a PDSZ Intéző Bizottságának.

A testület ezt az előterjesztést, amikor tudomásul veszi, egyben azt is jelzi, hogy a mai tárgyalást az 1994. éves második ütemű bértárgyalás első aktusaként kezeli, és a Titkárok Országos Tanácsa véleményét megismerve foglalkozott abban állást, hogy a posta 1994. éves munkája alapján a postások számíthatnak-e, ha igen, milyen mértékű alapbérfejlesztésre, vagy egyéb jövedelem-növelő rt.-intézkedésre. Döntésében egyértelművé tette azt, hogy ezt az előterjesztést a

TOT döntése után és a tőlük kapott felhatalmazások alapján tudja egyértelműen kezelni.

Ad 2. A testület az előzetesen megkapott írásos előterjesztést követően szóbeli kiegészítést hallgatott meg a posta rt. jelen lévő képviselőjétől.

Rieder szaktársnő röviden szólt az anyagról, a szakmai elképzelések indokairól, hangsúlyozva azt, hogy egy olyan intézkedés kezdeményezéséről van szó, ahol a különböző pótlékok és tarifális díjazások karbantartására 1991 óta nem került sor. Ma erre a lehetőséget a posta rt. biztosítottak látja, két postaszerv kivételével (Budapesti Postaigazgatóság és Pécsi Postaigazgatóság) a tartalékolt 3,5 százalék meg tudja oldani.

Érzékeltette a testülettel azt, hogy az előterjesztéssel kapcsolatosan több olyan kérdésben volt a szakmai vezetés között is vita és nézeteltérés, ami végül is megítélése szerint a dolgozói vita után tisztázódhat. Részletebben foglalkozott a pénzkezelési pótlék új rendszerével, azzal ugyanis, hogy a javasoltak szerint a pótlék zárolt számlán történő kezelése garanciát ad egyrészt a munkavállalónak, de garanciát jelent a posta rt.-nek is.

A szóbeli kiegészítést követően a PDSZ szakértője az eddig beérkezett, valamint saját véleménye alapján fogalmazott meg eltérő javaslatot, mint ami az anyagban szerepel. Szóbeli kiegészítőjének első részében részletesen foglalkozott azzal, hogy mindenképpen szükségesnek ítéli a KSZ-ben szabályozott pótlékok és tarifális elismerések díjazásának felülvizsgálatát és módosítását, ugyanis több éven keresztül erre nem került sor. Az rt.-javaslat figye-

(Folytatás a 3. oldalon.)

Tisztelt Olvasó!

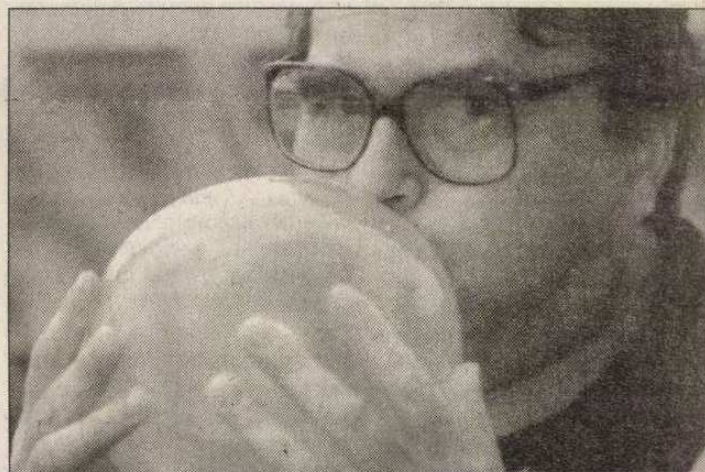
Szerkesztőségünk címe és telefonszáma megváltozott, így kérjük, leveleiket, küldeményeiket ezután az alábbi címre küldjék:

Postás Dolgozó, 1032 Budapest, Bécsi út 223. Telefon: 167-0586.

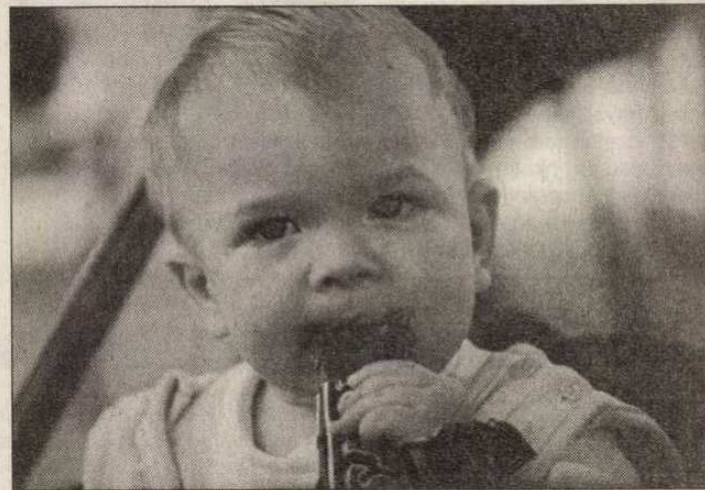
Országjárás

Sportnapon jártunk Szegeden

Láttunk: vetélkedőt...

...a jövődjő bajnokát (?)...

...és Egerben a nyugdíjasokat

A kormány türelmet kér Horn Gyula az MSZOSZ-ben

Horn Gyula egy délután két fórumon is részt vett az MSZOSZ Dózsa György úti székházában. Az elsón az MSZP elnökeként az *MSZOSZ szocialista-szociáldemokrata platformjával* tárgyalt. Értékelték a párt és a szakszervezeti platform közötti együttműködés tapasztalatait. Megállapodtak, hogy a jövőben is rendszeresen tanácskoznak a főbb gazdaságpolitikai, szociális és érdekvédelmi kérdésekről. Ugyancsak megegyeztek abban, hogy a szocialista párt és az MSZOSZ szocialista-szociáldemokrata platformja a közelgő önkormányzati választáson is összehangolja tevékenységét.

A második találkozón a miniszterelnök *konzultációt* folytatott a legnagyobb szakszervezeti konföderáció vezető tisztségviselőivel. Az értekezletet vezető Nagy Sándor bevezetőjében jelezte, hogy nagy várakozás kíséri a kormány működését. Az MSZOSZ elnöke kiemelte: a választások után a szakszervezetek az előbbi kormánynál – amely arrogáns volt és szakszervezet-ellenes – sokkal jobb partnerre leltek.

Ugyanakkor az érdekegyeztetésben a kormányváltás óta is vannak *zökkenők*. Az MSZOSZ megérti a kezdeti nehézségeket, és érdekelt abban, hogy a *szocialista-liberális kormánykoalíció sikeres legyen*, hiszen ha javul a gazdasági helyzet, a munkavállalók, a nyugdíjasok életkörülményei is jobbak lesznek. Az MSZOSZ eddigi gyakorlatához híven – továbbra is *mértéktartó magatartást* tanúsít – szögezte le az elnök.

Horn Gyula mindenekelőtt köszönetet mondott azért a támogatásért, amelyet az MSZOSZ a választások sikeréhez nyújtott. Az eredmény *közös győzelmiünk* – állapította meg. – Az MSZOSZ korrekt partner, és ez nem jelent konformizmust. Mindez biztató a kormány számára, és szeretnénk a továbbiakban is támaszkodni a szakszervezetekre. Ezért *nyitottak vagyunk* valamennyi szakszervezeti szövetség iránt.

– Ahhoz, hogy megteremthessük a kedvező változások feltételeit 1996–97-re – Békési Lászlóval egyetértve – nagyon *kemény intézkedéseket kell tennünk* – folytatta a miniszterelnök. – Nem hozunk azonban érdemi döntéseket a szociális partnerek véleményének kikérése nélkül, miként meghallgatjuk a szakmai körök ajánlásait is.

Felhívta a sajtó munkatársainak a figyelmét – az ismétlődő félreértések miatt – arra, hogy a különböző munkaanyagokat *ne tekintsék a kormány álláspontjának*. Így például a pótköltségvetés számai tárgyalási alapot je-

lentenek, a jövő évi költségvetési irányelvek az illetékes tárca véleményét tükrözik, ezért nem szabad úgy tálni e munkaanyagokat, mintha véglegesek lennének. Ezek – a többi munkaanyaghoz hasonlóan – még számos vitán vesznek részt és az érdekképviseltekkel történő egyeztetéseken mennek keresztül.

Horn Gyula jelezte, hogy szeptember végére elkészül a kormány részletes *helyzetelemzése*, amely a parlament elé kerül. Két héten belül lezárul az a *vizsgálat*, amely az április 1. és július 15. között született privatizációs döntéseket célozta meg. A *privatizációt* be kell fejezni, de amíg nincs új törvény, addig nem szabad gyorsítani, mert az új vagyonpolitikai irányelvek nélkül semmi sem változna. A privatizációs bevételekről várhatóan élénk vita lesz. A szakszervezetek képviselőinek *nagyobb beleszólást* kell biztosítani a döntésekbe.

Az előadó fontosnak nevezte, hogy a *társadalombiztosítás* megkapja végre a jövedelemtermelő vagyonát. Szó sincs róla – mondta –, hogy bevonnák a költségvetésbe a munkaadók által létrehozott *bérgarancia-alap 900 millió forintját*. A kabinet még szeptemberben a parlament elé terjeszti a beralap létrehozásáról szóló tervezetét. A kormány még nem döntött a *gyed és a gyes* összevonásáról. A *női nyugdíjkorhatár* 1995. január 1-jétől történő felemelését nem tartotta időszerűnek. Lényegesnek nevezte viszont az adó- és a tb-fizetés *moráljának* gyors megváltoztatását.

A *végkielégítéssel* kapcsolatban a miniszterelnök kijelentette: meg kell tartani annak rendszert, *nem fogadhatók el ugyanakkor a többévi „bebetonozások” és a sokmillióss összegek*. A kormány arra törekszik, hogy az *infláció* mértéke ne növekedjék számottevően. Megkülönböztetett figyelmet fordítanak a *fiatalok és a nyugdíjasok* helyzetére, kidolgozzák a programot a létminimum alatt élők kompenzálására, intézkedéseket tesznek a hátlektalanok sorának megoldására.

Az *energiaárak* 80-100 százalékos emeléséről nincs szó, a tárgyalások 30 százalékos körüli áremelésnél tartanak. Gondolkodnak ugyanakkor a *legrászorultabbak* kompenzálásán. Ugyancsak töprengenek azon, mit lehetne tenni a *gyógyszerárak* növekedése ellen. Ezt a kérdést mindenesetre kiemelt szociális problémaként kezeli. Mindent alá kell rendelni annak, hogy meg tudják venni azok, akik rászorulnak.

A *bérek* valóban nagyon „el-szaladtak” az utóbbi évben, emlékeztetett a kormányfő, megjegyezve, hogy a 19 százalékos infláció mellett a bérek 27 százalékkal nőttek. Nem vagyunk közalkalmazott- és köztisztviselő-el-lenések – szögezte le Horn Gyula –, de valóban nagy aránytalanságok keletkeztek ezen a területen. Az állami bankoknál például *háromszor* annyit lehet keresni, mint a közhivatalokban, s ezen változtatni kell.

Az előadó bejelentette azt is, hogy az illetékesek dolgoznak a *Munka Törvénykönyve módosításán*. A kormány fontosnak tartja az *érdekegyeztetés* rendszerének kiépítését még ebben a választási ciklusban. Ez azonban nem máról holnapra alakul ki. A gazdasági-szociális megállapodás az alapját képezheti az egész érdekegyeztetési rendszernek. A paktum előkészítése megfelelő tapasztalatokat nyújt ehhez a munkához.

Horn Gyula tájékoztatója után a szakszervezeti tisztségviselők tették fel kérdéseiket, s mondták el észrevételeiket, bíráló megjegyzéseiket, adták elő kéréseiket, javaslatukat. Elsősorban az egyes *ágazatok, szakmák* – bányászat, mezőgazdaság, élelmiszeripar, kereskedelem, közlekedés – sajátos problémáit vetették fel az érdekvédők, de szóba kerültek általánosabb hatókörű témakörök is, mint például a munkavállalók igényelte garanciák, a *közteherviselés*, a *nyugdíjrendszer*, a *leszakadó rétegek elsegényedése*, a *munkaügyi szabályozás anomáliái*, az *érdekegyeztetés korszerűsítése*.

A felszólalók óvtak a sokkoló intézkedésektől. Azt kérték, hogy a gazdasági-szociális megállapodásban ne legyen túl sok korlát. Kíváncsian tartották, hogy a paktum tartalmát – még aláírása előtt – *tagsági vitára* bocsáthassák.

A miniszterelnök – miután reagált a felszólalásokban felvetett konkrét kérdésekre –, a konzultációt a következőkkel fejezte be: – Ne felejtjük el, hogy ez a kormány (augusztus 25-e lévén) egy hónap és tíz napja van hatalmon. *Mi igyekszünk, de türelmet kérünk*. Lépcsőről lépcsőre haladunk. Ígérjük, mi nem leszünk korruptak. Tisztelegesen akarunk dolgozni. Az életkörülmények romlása ellen küzdünk.

Horn Gyula annak a véleményének adott hangot, hogy – a felmerülő nehézségek és kényes kérdések ellenére – *van esély* a gazdasági-szociális megállapodás megkötésére.

Kárpáti Sándor

Kompromisszumok az ÉT ülésén

Az Érdekegyeztető Tanács szeptember 6-i plenáris ülésén véglegesítette a társadalmi-gazdasági megállapodás témakörét. Az elfogadott tematika a tárgyalások végéig az ÉT hivatalos munkaprogramjává válik. Decemberig valamennyi témában elkészül a megállapodás terveze-

A fő napirendet jelentő pótköltségvetést *Békési László* terjesztette elő. Bevezetőjében a pénzügyminiszter elmondta, hogy a költségvetésnek tartania kell a tervezett 330 milliárd forint hiányt. Megszorító intézkedések nélkül az államháztartás várható hiánya elérheti a 420 milliárdot. A kormány október elsejétől érvényesítené az elvonásokat. Ennek következtében mintegy 50 milliárdos megtakarítás remélhető, ám ha ezt a hiányt is hitelből kellene fedezni, úgy az 1995-ben újabb 20 milliárdos kamatterhet róna a költségvetésre.

A pótköltségvetésben érvényesített kemény intézkedések a jövő évi gazdasági stabilitást készítik elő. Ennek érdekében csökkenteni kell a belső, elsősorban a közületi fogyasztók felhasználását és csak 15 százalékos bérnövekedés képzelhető el. A pénzügyminiszter hangsúlyozta: *ha nem lépnek azonnal, a gazdaság a jövő év végére finanszírozhatatlanná válhat*. Jelenleg ugyanis a kormánynak sem ideje, sem tartaléka nincs.

A munkáltatókat képviselő Kovács István szerint a pénzügyminiszter sötétebb képet fest a gazdaság helyzetéről, mint amilyennek azt a vállalkozók látják. Szerintük a mostani növekedés már egészséges. A pénzügyi visszafogásokat csak akkor tudják elfogadni, ha a kormányzat ezzel párhuzamosan befektetés-ösztönző és vállalkozásélénkítő intézkedéseket hoz.

Mészáros Gyula – ugyancsak a munkáltatók nevében – pénzügyi esélyegyenlőséget követelt a vállalkozóknak. A munkaadók csak olyan szociális kompenzációt tudnak támogatni, amely kizárólag a legrászorultabb körében ellensúlyozza a

megszorító intézkedések következményeit.

A munkavállalók nevében felszólaló Nagy Sándor *nem tartotta elég megalapozottnak a helyzetértékelést*. Kijelentette, hogy a szakszervezetek feltételéhez kötik a pótköltségvetés tudomásulvételét. Ahhoz például, hogy az energiaárak emelését sávosan hajtsák végre. Zárja le a kormány a 8 százalékos visszamenőleges nyugdíjemelés lebegtetését. A női nyugdíjkorhatár emelését hangolja össze a nyugdíjrendszer átfogó reformjával. A gyógyszerek áfája nullakulcsos maradjon, s a leértékelés ártnövelő hatását váljalja át a kormány, adjon egyértelműbb képet a közalkalmazotti szférában várható szervezeti változtatásokról és a leépítések arányairól.

– A kormány tervezett intézkedései a közalkalmazottakat nagyon nehéz helyzetbe hozzák – hangsúlyozta Szabó Endre. Ezért követelte, hogy a kidolgozott államháztartási reformról tárgyaljanak a szakszervezetekkel, s ne a fejük fölött döntsenek.

Békési László válaszában kép telenségnek minősítette a pótköltségvetéshez kapcsolt korekciós intézkedések halogatását, hiszen napról napra nő a hiány. *Visszaautasította a munkaadók vádját az egyoldalú restrikiációról*. A szakszervezeti kifogások közül elismerte, hogy ha 1990-ben hozzákezdtek volna az államháztartási reformhoz, akkor most a közalkalmazottak jobb helyzetben lennének.

A pénzügyminiszter elfogadhatónak tartotta a Nagy Sándor által megfogalmazott követelések közül a női nyugdíjkorhatár, a Szolidaritási Alapra, a gyógyszerek áfa-mentességére és az energiaár-emelés módjára vonatkozókat. Kompenzálni viszont csak 700 ezer családnál, havi kétezer forintot tudnak. *A 8 százalékos visszamenőleges nyugdíjemeléshez azonban hiányzik 22 milliárd forint*.

A pénzügyminiszteri válaszkövető újabb vita eredményeként olyan *kompromisszum* született, hogy a 10 százalékos áfa-kulcs októberre tervezett 2

százalékos emelését januárra halasztják, a vállalkozók is számíthatnak kedvezményekre, valamint az is lehetségesnek tűnik, hogy a gyógyszerárakat nulla áfa-kulcsban tartsák.

A pénzügyminiszter ígéretet tett arra, hogy a kormány soron lévő ülésén tételesen ismerteti a munkaadók és a munkavállalók álláspontját, majd a kabinet döntése után benyújtják a parlamentnek az idei pótköltségvetés tervezetét.

*

A szociális partnerekkel folytatott egyeztetés után a kormány – a szeptember 8-i ülésén – elfogadta a pótköltségvetés végleges tervezetét. Eszerint: *a nyugdíjasok megkapják az idei 8 százalékos nyugdíjemelést, január elsejei hatállyal visszamenőleg*. A Szolidaritási Alapból 2,1 milliárd forintot csoportosítanak át a munkanélküliek jövedelempótló támogatására. *Az energiaárak emelése 25-30 százalékos sávban marad*, és másfél milliárdos kompenzációs keretet biztosítanak az áremelések szociális elmentételezésére.

Az általános forgalmi adó al-só, 12 százalékos kulcsa jövő év elején lép hatályba. A gyógyszer-k nullaszázalékos áfa-kulcsa megmarad, és idén a gyógyszerek árában a forintleértékelések hatása sem érződik majd. A minimáladó ugyancsak a jövő év elején szűnik meg, ezzel szemben a társasági adóban kedvezményeket nyújtanak a termelő és munkahelyteremtő beruházásokra.

A magyar áruk versenyképességének fokozása érdekében még 1995 előtt emelni fogják az élelmiszer-importárak vámját. *A nők nyugdíjkorhatárának emelésére csakis az 1995-ös törvénykezéssel összhangban kerülhet sor*. A lépcsőzetes bevezetés elkerülhetetlen, ám az érintettek számára elviselhető megoldást kell keresni. A kormány döntött a központi bérgarancia-alap létrehozásáról, továbbá arról, hogy még e hónapban megkezdí munkáját a privatizációs visszaéléseket vizsgáló bizottság.

K. S.

Reális a Realitás Kft. elképzelése

A Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége, a Vasszaksszervezet, a Postai Dolgozók Szakszervezete, a Ruházati Dolgozók Szakszervezete, valamint a Postabank közreműködésével megalakult a *Realitás Biztosító Pénztár Szervező és Pénzügyi Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság*, röviden *Realitás Kft.*

Mint dr. Vágó János, az MSZOSZ alelnöke a megalakulást követő sajtótájékoztatón elmondta, a társaság megalapítását az életfeltételek nehezölése hozta magával. Az MSZOSZ szolgáltató szakszervezetként akar működni, így az élet minden területén segíteni szeretnének a tagoknak. Az egyik ilyen öngondoskodási lehetőség a nyugdíj- és egészségbiztosítási forma megteremtése. Sajnos azt világosan látni kell, hogy a jövőnk nem valami rózsás. A kormányprogram ismeretében elmondhatjuk, hogy az állampolgárok részére egyre csökkenő szociális segítségre számíthatunk. Ez vonatkozik az egészségügyi és nyugdíjkérdésekre egyaránt. Mindezekből kiindulva kerestünk partnereket a Realitás Kft. megalapítására – hangsúlyozta Vágó János.

Ezt követően dr. Szabó Imre és Veres János, a társaság ügyvezetői ismertették a kft. terveit.

– Muszáj előre gondolkodni, sőt gondoskodni önmagunk jövőjéről. Ennek egyik formája az olyan takarékoskodás, amelyet az önszegélyező pénztárak nyújtanak. Az ide befizetett forintok úgy mond „tisztá pénzek”, mert a törvényi előírás szerint sem tb-járulékot, sem adót nem kell utána fizetni. Vagyis megéri a munkáltatóknak is, hogy ilyen módon gondoskodjanak a dolgozóikról. Valamint ezek az önszegélyező pénztárak a működés nonprofit jellege miatt a legolcsóbban tudnak gazdálkodni, ugyanakkor a törvény a biztonságos működés garanciáit is megszabja. Azaz nem úszhat el a pénz, mert szigorú előírások szabályozzák a befektetési lehetőségeket. Az említettek miatt mindenképpen megéri az embereknek belépni egy ilyen pénztárba, míg a munkáltatóknak is megéri befizetésekkel támogatni a dolgozókat.

A Realitás Kft. a pénztárak szervezését és működését igyekszik segíteni, ehhez azonban pénzügyi háttér kell, ezért

örvendetes a Postabank csatlakozása. A szervezet céljai között szerepel egy országos nyugdíjpénztár felállítása, valamint egy pénztári szövetség megalapítása is. Emellett természetesen bármelyik vállalat, szakmai szakszervezet létrehozhat önálló pénztárakat, a kft. a szakmai felügyeletet látja el, beleértve a pénztár működését is.

Kulcskérdés azonban az, hogy a munkáltatókat miként sikerül megnyerni az ügynek, hiszen ha átvállalják a dolgozók helyett a díj teljes egészének vagy egy részének befizetését, akkor egyfajta nagyon lényeges és hasznos szociális támogatást, bérén kívüli juttatást tudnak adni. És itt lényeges a szakszervezetek szerepe, mert például a kollektív szerződések tárgyalásánál, megkötésénél ebbe az irányba befolyásolhatják a munkáltatót. Természetesen ezekbe a pénztárakba nemcsak a szakszervezeti tagok léphetnek be, hanem minden magyar állampolgár. Sajnos a létbizonytalanság, a munkanélküliség, vagy a betegség bárkit elérhet, és akkor biztos anyagi támaszt kaphat az önszegélyező pénztártól.

Mayer György

A közelítés művészete

A pótköltségvetés vitája az Érdekegyeztető Tanácsban több szempontból is fontos esemény volt. Nem véletlenül várták izgalommal a főszereplőket, a szociális partnereket, de érdeklődéssel követték a szakemberek és a szélesebb közvélemény is. Érthető ez, hiszen mindannyiunk *pénztárcáját, családi költségvetését érzékenyen érintő döntések szerepeltek az egész napos plenáris ülésén*.

Am nemcsak a húsbavágó kérdések okán figyeltünk a fórumra, hanem azért is, mert az ÉT legutóbbi ülése erőpróbat jelentett a társadalmi-gazdasági megállapodáshoz vezető úton. Megvolt a veszélye annak, hogy a kormány, a munkaadók és a munkavállalók képviselői nem tudnak megegyezni, s ebben az esetben elakadhatnak a tárgyalások. Ugyanakkor annak a lehetősége is fennállt, hogy – ha szikrázó vitákban és kényszerű alkukban is, de – a felek tudomásul veszik a kormány javaslatait. S ez az utóbbi jött be, ami biztató a továbbiakhoz.

Akadtt azonban itt más érdekesség is. Itt találkozott először tére menő „meccsen” *Békési László és Nagy Sándor*, most vizsgáztak először azok a *szakszervezeti vezetők*, akik az MSZP listáján kerültek a parlamentbe. Ha arra gondolunk, hogy mennyi vészharang kongott a Békési-Nagy

„összeférhetetlenség” miatt, mennyi fenntartás és bírálat hangzott el az érdekvédők képviselősege okán, akkor ehhez képest azt mondhatjuk, hogy a szakszervezeti tisztségviselők – élén Nagy Sándorral – nem vizsgáztak rosszul.

Sem az ÉT ülésén, sem a szocialista párt parlamenti frakciójában nem kerültek szerepválarba. Össze tudták egyeztetni, illetve külön tudták választani azt, hogy mikor, mit és kit képviselnek. Attól, hogy közelállónak érzik magukhoz a szocialista-liberális kormánykoalíció gazdasági programját, még *harcosan következetesen tudták képviselni a munkavállalók, a nyugdíjasok érdekeit*.

Külön érdekességet jelentett a Békési-Nagy érvpárbaj. A többfordulós „összecsapásban” jól lehetett követni, milyen messziről indultak és miként közeledtek, hogy aztán ésszerű kompromisszummal kiegyezzenek. *Időnként a vitakultúra szerencsés tanúi lehetünk, azt érezve, hogy a közelítés művészetének váltunk a részeseivé*.

Kielezett helyzetben különösen nagy dolog ez. Azért kell elismernünk és példaként hirt adni róla, mert a közeljövőben igen nagy szükség lesz az ilyen tárgyalási stílusra.

– tis –

„Mi is fontosnak tartjuk a szervezeti változtatást”

Mundruczó Kornél a területi munka felfogásáról és sajátosságairól

A Postás Dolgozó augusztusi számában **Zalai Mária**, az MSZOSZ koordinációs irodájának vezetője interjút adott a területi munka megnövekedett szerepéről. Arról, hogy a megyékben nagyobb összhangot kell biztosítani az ágazati szakszervezetek között a költségkímélés és a hatékonyabb munka érdekében. Megkérdeztem **Mundruczó Kornélt**, a PDSZ országos titkárát, milyen kiegészítéseket fűzne az interjúhoz, hogy az általános elvek és törekvések mellett a szakmai sajátosságok is megjelenjenek.

– A PDSZ különböző testületei, az intézőbizottság több alkalommal is napirendre tűzte ezt a témakört. Fontos volt a számunkra, mert úgy láttuk, az MSZOSZ elképzelései sok esetben nem kerültek le a megyei szervezetekhez. Ezért több olyan kérdés vetődött fel, amelyeket – jöllehet egy szövetséghez tartozunk, de – másképpen ítéltünk meg. (Például a sztrájk szervezésében, a szakszervezeteket érintő különböző kormányhatározatok értelmezésében stb.)

A postások fontosnak tartották a megyei szervezetek felülvizsgálatát és szervezeti változtatását, de többször hangsúlyoztuk, hogy az ilyen jelentős változások *hosszabb időt* igényelnek. Ez lehet a feltétele

annak, hogy valamennyiünk akarata érvényesüljön a megvalósulásban. Az európai példák arról szólnak, hogy az ilyen horderejű módosítások időigénye legalább 4-5 év.

Nekünk is át kellett gondolnunk – akik nem megyére szerveződünk, hanem 3-4 megyei illetékességi területet összefogó régióra –, hogyan és miképpen csatlakozzunk a kialakulóban lévő új szervezetekhez. Támogattuk az új struktúra létrejöttét, egyszersmind fenntartottuk magunknak a jogot, hogy *később* döntsük el: megyei képviselőinknek keresztül, esetleg a középszervi testületeket igénybe véve kapcsolódjunk be a megyét érintő, valamint az általános szakszervezet-politikai problémák megoldásába.

Amikor nagy fölénnyel megnyertük az üzemi tanácsi választásokat, alkalmunk volt arra, hogy függetlenített, de „nem szakszervezeti pénzből fizetett szakértőkkel” erősítsük meg a középszervek testületeit. Így *nem igényeljük* azt, hogy a megyei képviselvek kössenek postára vonatkozó bérmegállapodásokat, és tárgyaljanak a kollektív szerződés megkötéséről, illetve módosításáról. Valamennyi terület szakszervezeti tagságának rendelkezésére áll az ingyen igénybe vehető jogsegély-szolgálat. Ezt szintén a vállalattal történt megállapodás alapján biztosítjuk. Természetes dolog, ahol a középszerv apparátusa a megyei székhelyen működik és az MSZOSZ megyei székházában helyezkedik el, ott *szorosabb* a kapcsolat a megyékben tevékenykedő ágazatok képviselőivel.

Ezek alapján biztos vagyok benne, hogy *érdekeltségünk kölcsönös* és megtaláljuk azt a szervezeti formát, amely az ágazati szakszervezetek meglévő erejét egyesíti.

– **tis** –

Balatonlelle előtt

(Folytatás az 1. oldalról.)

több! Hozzá kell még tennem, hogy amennyiben csak a 3,5 százalékos bértömeg használható, és nem egészen ki újabb bérfejlesztésre való forrással, akkor marad a KSZ-módosítás. Ez esetben viszont 1995. január elsejétől már nem a kollektív szerződés tarifális elemeinek valorizálásával kell foglalkozni, hanem koncentráltan az alpbérfejlesztésre fordítani a tárgyalásokat, illetve a lehető és biztosítható forrásokat.

Összegezve, ha most ezt a 3,5 százalékos alpbéremelésre fordítjuk, nyilvánvaló, hogy elcsúszik a pótlékok emelésének igénye és lehetősége, és lehetséges, hogy a tárgyalás eredményes lesz, de ez a pótlékemelés nyilván az 1995-ös bérfejlesztés terhére fog megtörténni.

– *Végezetül még egy kérdés. A szakma, nevezetesen az igazgatóság, részéről ki vett részt a megbeszélésen?*

– *Meggyesi Gyuláné* gazdasági igazgató helyettes.

– *S mit szolt a felvetett és igényelt kérdésekhez?*

– Annyit mondott csak, hogy jelenleg – azaz ma – a debreceni igazgatóság nincs abban a helyzetben, hogy a megjelölt minimum + 1 százalékos emelést saját erőből biztosítani tudná.

– *Akkor pedig szakad a cérna?*

– Mi ezt nem követeljük, – csak, ismétlem – normális tárgyalási alapnak tekintjük. Éppúgy mint a KSZ-t, amelyet még apró dolgokban finomítani kell, de mindenféleképpen jó tárgyalási alap.

※

A területi titkárokkal történt tárgyalás és megbeszélés után milyen csomagtervet visz a hóna alatt Maróti László, a szegedi szb titkára?

– Összegezve a megbeszélés tapasztalatait: a szegedi postaigazgatóság területén a munkavállalók képviselőinek az a véleménye, hogy illik egy korábbi időszakban elhatározottakat betartani, ahhoz alkalmazkodni. Ebben a megállapodásban az szerepelt, hogy durván 18 százalékos alpbérfejlesztés lesz végrehajtva 1994-ben. Ez '93-as megállapodás. Ez egy nagyon kedvező dolog volt, hiszen a Magyar Posta Rt. Vezérigazgatósága tette mintegy gesztusként azt a javaslatot – s ez már '93 decemberében megvalósult –, s ebből az összegből 3,5 százalékos eltett bértartalék-ként. Ezzel kapcsolatban sem én, sem testületünk tagjai nem emlékeznek arra, hogy akkor született volna egy olyan kikötés, hogy ez a 3,5 százalékos felhasználása minden egyeztetés és tárgyalás nélkül egyoldalúan történik majd.

Most azt látjuk, hogy ez a pénz kimegy a munkavállalókhoz, de nem olyan címen és nem olyan helyekre, mint ahogy a korábbi megállapodás előírta.

– *Mire gondol elsősorban?*

– Arra, hogy egy alpbérfejlesztés sohasem hasonlítható össze egy bérpótlékrendszerrel, s ezt a kettőt most összevonták.

Rádadásul a rendszer csak 1994 október 1-jétől élne – ami az utolsó negyedévre igaz –, a többi pénz jutalom jelleggel lenne kifizetve, ami megint hatalmas szubjektivitást vonna magával. Nem biztos, hogy azt a célt éri el, amiért a bérfejlesztés eleve ki lett tűzve. Tehát a terület továbbra is igényt tart a 3,5 százalékra, illetve igényt tart arra, hogy ne zárkozzon el a magyar posta vezetése a második ütemű bérfejlesztés tárgyalásaitól. Ma erről szó sincs.

Ezért mondtam korábban, hogy ez egyöntetű döntés, mert mikor a KSZ-módosításra

tettek javaslatot, akkor akár „0” forint is, de illet volna leülni. Leülni és bemutatni, hogy milyen a közgazdasági helyzet, milyenek a bevételek, és tájékoztatást adni arról, hogy milyen a posta jelenlegi helyzete, milyenek például a kiadások. És akkor ennek függvényében lehet megállapítani: van mód, vagy pedig nincs lehetőség bérfejlesztésre.

Az minket nem vigasztal, sőt tárgyalásra ösztönöz, hogy az első félévés tényszámok alapján a posta vezetése úgy látja, hogy az 1994-es évet pozitívan tudja zárni, tehát az üzleti tervben meghatározott tőlig határ maximumát éri el az adózatlan nyereség ügében, – ez 3,2-től 3,9 milliárd.

– *Tehát szerinted nagy bukács már elképzelhetetlen?*

– Aligha, de én azt is elfogadom, hogy ne adj’ isten többé kerül a postának is a költségek része, mert változtak az árak – energia, benzin stb. –, de változtak a megélhetési költségek is. És amikor ezt az üzleti tervet készítették, már tudták, hogy milyen arányú bérfejlesztést ajánlottak fel, illetve a megállapodás miről szól, és a területi igazgatóságok felé a költség-hányadot úgy állapították meg, hogyha ezt azok teljesíteni tudják, önerős bérfejlesztésről szó sem lehet.

Magyarul kaptunk – adtak – egy lehetőséget, de ezt utána rögtön el is vették. Másodsor: én azt is megértem, hogy fejlesztésre is nagyon fontos pénzt fordítani, de azt csak a helyes arányok betartásával. És arra sem lehet hivatkozni, hogy megemelkedett az étkezési hozzájárulás – jó, ez nagyon szép –, de ez a cég számára adómentes pénz. Ez a legolcsóbb pénz; összegezve: a 3,5 százalékos felhasználásában, illetve a második ütemű bérfejlesztésben a posta nem tartotta be az eredeti megállapodásokat.

Veégh Ádám

Tájékoztató a PDSZ intézőbizottsága üléséről

(Folytatás az 1. oldalról.)

lembe vette a Postai Dolgozók Szakszervezete által 1993. december 27-én a Posta Vállalat vezérigazgatójának átadott szakszervezeti javaslatot az új kollektív szerződéssel kapcsolatban. A mostani elképzelés több ponton megegyezik a szakszervezet korábbi javasla- taival, bizonyos ponton pozitív, egyes esetekben attól negatív irányban tér el. Ennek előrebocsátását követően egy-két konkrét észrevételt is tett, így többek között:

– a biztonsági pótlék továbbra is maradjon meg, a jelenlegi pótlék 50 százalékos emelésével;

– meggondolásra javasolja azt, hogy a törzsgárda anyagi elismerése automatikusan kövesse a postai átlagbérek alakulását, és javaslatot is tett arra, hogy a jelenlegi időintervallumokon belül a mindenkori postai átlagbér 2-től 8 hét között szóródjon;

– aggályát fejezte ki a tekintetben, hogy a pénzkezelési pótlék zárolt számlán való kezelése törvényes-e, nem jelent-e túlzott adminisztrációt, a munkakör változását megfelelően lehet-e követni, és egyéb ismert és nem ismert problémákat is megemlítt.

Fontos megjegyzést tett akkor, amikor azt jelezte és kérte, hogy a kiküldendő szakmai anyagban jelenjen meg az, hogy milyen munkakörök azok, amik kimaradnak a pénzkezelési pótlék köréből. Nem tudja támogatni a kiosztó leszámoló, valamint a hivatali kézbesítő munkakör figyelmen kívül hagyását.

– Javasolja meggondolni azt, hogy a rendszeres helyettesek, valamint a kisposta-vezetők jelenlegi besorolásukból kerüljenek át egy magasabb kategóriába.

– Javaslatot tett szóbeli kiegészítőjében arra, hogy célszerű lenne a munkahelyi pótlékok emelni, valamint pontosabban megfogalmazni a folytonos szolgálati munkahelyek kritériumait.

– Az elhangzott szóbeli kiegészítőt követően az intézőbizottság tagjai is tettek javaslatot, illetve megerősítették azt, amit a PDSZ szakértője szóbeli kiegészítőjében megfogalmazott.

A vita során egyértelművé vált az, hogy ez az anyag bizonyos pontjaiban átdolgozásra, egy-két kérdésben kiegészítésre szorul, de mindenképpen alkalmas arra, hogy dolgozói vita után, 1994. szeptember 22-én a TOT állásfoglalást alakítson ki. A hozzászólók többsége hangsúlyozta, hogy erre a pótlékemelésre szükség van, de felveszték többen azt is, hogy a postások ma azt is várják és talán még hangsúlyosabb igényként fogalmazzák meg, hogy bérfejlesztésre számítnak és bérfejlesztést is várnak.

Az intézőbizottság az elhangzott szóbeli kiegészítők, az írásos előterjesztés, valamint a vélemények ismerete után az alábbi döntést hozta:

– a testület az ib elé terjesztett javaslatot egy-két kiegészítés után alkalmasnak ítéli dolgozói vitára.

Az ib ma nincs abban a helyzetben, hogy az anyaggal kapcsolatban az előbb elmondottakon kívül részletesebb véleményt fogalmazzon meg, ugyanis egy-két területet kivéve

középszervi testületek az anyagot még nem ismerik és ismerhetik. Kéri a testület a posta rt. képviselőjét, hogy az itt elhangzottakat hozza az rt. vezetőjének tudomására, érzékeltesse azt, hogy a postások nemcsak pótlékemelésben, és talán elsősorban nem abban érdekeltek, hanem azt remélik, hogy nem elvetett még az, az általuk megfogalmazott igény, hogy szeptemberi bértárgyalásunk alpbérfejlesztést is megfogalmazhat. Az itt elhangzottak alapján a testület úgy ítélte meg, hogy fel kell készülni egy második ütemű vagy rendkívüli bérfejlesztésre, és ez csak a dolgozói vita alapján válhat konkrétabbá, hogy a tartalékolt 3,5 százalékos lehetőség pótlékban vagy bérfejlesztésben valósul meg. A testület szerencsésnek ítéli azt, hogy az előző napirendi pontban tájékozódott a posta eredményéről és várható teljesítéséről, így a kettőt értékelve és a megkezdett dolgozói vitát követően szeptember 8-9-e már alkalmas arra, hogy az intézőbizottság nevében a posta rt. vezetővel egy érdemi konzultációt lehessen folytatni a szeptember 22-i TOT-ülést megelőzően.

A posta rt. főmunkatársa kérte a testületet arra is, hogy a mellékelt, a hírlapkézbesítőkkel kapcsolatos KSZ-módosításról is alakítson ki a testület állásfoglalást.

Ezzel kapcsolatban az ib olyan igényt fogalmazott meg, mely szerint így ez az előterjesztés nem szerencsés. Szükségesnek tartaná a dolgozói vita során nemcsak erről, hanem a hírlapkézbesítők díjazásának új elképzeléseiről is vitát kezdeményezni, majd azt követően megállapodásra jutni a bérezést és a KSZ módosítását illetően is.

A PDSZ országos titkára meghallgatva a megüresedett munkakörre pályázókkal történt elbeszélgetést értékelő bizottsági véleményt, a következő javaslatot terjesztette a testület elé:

– javasolta, hogy a testület értsen azzal egyet, hogy a megüresedett munkakörre pályázókkal történt megállapodásról, és erre az időre részére 65 000 forint bért biztosítunk. A pályázóval folytatott beszélgetés irányuljon arra is, hogy a munkakört szeptember 1., de legkésőbb szeptember 15-ével el kell foglalni.

Tájékoztató hangzott el arról, hogy a TOT által elfogadott költségvetésben biztosított összegből az igényelt Volkswagen Golf személygépkocsi megérkezett, de sajnálatos módon 1000 kilométert követően közel 300 000 forintos kár keletkezett benne. Információnk szerint a gépkocsit vezető kolléga, Konrád Ervin Kecskemét előtt a jobb első kerékben durrdefektet kapott és a kocsit kormányozhatatlanná vált. Az országos titkár felhatalmazást kért arra vonatkozóan, hogy szakértő vizsgálja meg a gépkocsit, különösen koncentrálna a gumi állapotára, mert ha ezt a balesetet valóban műszaki hiba okozta, akkor remény lehet arra, hogy nem javított, hanem cserékocsi áll a PDSZ rendelkezésére. Az ügy intézésére a testület *Buják Agnést* kérte fel.

Tájékoztató hangzott el a Posta Szakmai Egyesülete által szervezett háromnapos debreceni találkozó eseményeiről. A

PDSZ részéről a rendezvényen jelen volt *Sztahura Lászlóné, Pinczés Jánosné, Kónya Lajos, dr. Zsuhár Andrásné, Konrád Ervin és Mundruczó Kornél*.

A PDSZ országos titkára döntést kért arról, hogy a Német Postás Szakszervezet delegációjába korábban elfogadott *Kónya Lajos* helyett *Pölz Ferenc* utazzon: Kónya szaktárs parlamenti elfoglaltsága miatt az utat ebben az időben nem tudja vállalni.

A testület a javaslattal egyetértett.

Tájékoztató hangzott el arról, hogy a Titkárok Országos Tanácsát szeptember 22. és 24. között Balatonlellén tartjuk.

Ennek napirendi pontjai a következők:

1. Érkezés Balatonlellére szeptember 22-én délelőtt.

2. Ebédet követően délután 14 órától a Magyar Posta Rt. által javasoltak testületi ülés elé terjesztése, majd felhatalmazáskérés a TOT tagjai részéről.

3. Szeptember 23-a délelőtt: tájékoztató, majd konzultáció, terv szerint a KHM miniszterével, *Lotz Károllyal*, valamint *Dorós Bélával*, a Magyar Posta Rt. elnök-vezérigazgatójával.

4. 23-án délután és 24-én délelőtt javasolt program: tájékoztatás Nagy Sándortól, az MSZOSZ elnökétől, majd konzultáció, ezt követően pedig az ÉTOSZ munkatársai előadást és konzultációt tartanak az alábbi témákban:

- a) szakszervezet, üzemi tanács együttműködése,
- b) az érdekegyeztetés új rendszere,
- c) a szociális paktum lényege, és jellemzői,
- d) az MT várható módosítása.

Rövid tájékoztató hangzott el az országos titkártól az Önszegélyző Alapítvány helyzetéről, majd részletesebb vitát követően döntés született arról, hogy a kuratórium tagjai közül melyik terület kitér annak érdekében, hogy a Cégbíróság a bejegyzést elvégezhesse.

A módosított kuratóriumi tagokról és a Cégbíróság által tett észrevételekről 22-én a PDSZ szakértője az intézkedést a bíróság felé megteszi.

Ismertette az országos titkár a testülettel, hogy augusztus 15-ével a sajtó megüresedett két szobájára a Hírkér a szerződést megkötötte. A szerződés szerint a feltételek azonosak; díjazást tekintve a Garten által bérlet szobákkal, egyéb feltételekben pedig az épületben működő KÜT-ök feltételeivel rendelkeznek. A bérleti díj augusztus 15-től esedékes.

A tárgyalást napirendi pontokat, valamint az egyebeket követően az intézőbizottság ülését azzal fejezte be, hogy a posta rt. által megküldött anyagokat a lehető legrövidebb időn belül bocsássa az apparátus társadalmi vitára, erről 8-ig szerezzen részletes információt és kérje fel a Postás Dolgozó felelős szerkesztőjét, hogy a következő lap-számban hangsúlylal foglalkozzon ezzel a jelentős, a dolgozók nagy többségét érintő és érintő témával. Egyben jelezte azt, hogy várhatóan még a TOT-ülés előtti összegző értékelésre az ib-t össze kell hívni. Végül tájékoztatta a testületet arról, hogy a norvég és az olasz postászsakszervezet képviselői Magyarországon tartózkodnak és az eddigi program szerint az itt tartózkodásuk kellemesen telik.

Tanulmányúton Norvégiában

A több éve fennálló kapcsolat keretében évről évre 10-10 tisztségviselőnk látogathat el Norvégiába és hallgathat előadásokat az ország történelméről, gazdasági fejlődéséről, a fejlett demokrácia működéséről, jellemzőiről.

Norvégia egész gazdaságát, társadalmát a bizalom, a másik ember, a tárgyaló partner őszinteségébe, becsületességébe vetett hit hatja át. Ehhez hozzátartozik az is, hogy nagy jelentőséget tulajdonítanak a civil szervezetek fontosságának is (a 4,5 millió lakos 22 ezres tagságot számláló szervezeteket hozott létre).

A Norvég Postás Szakszervezeti Szövetség (ez az altsízi és a tisztí szakszervezetet foglalja magában) feladatai természetesen ugyanazok, mint a világ többi szakszervezetének. Jó kollektív szerződést akarnak kötni és tagságuk érdekeit a bértárgyalásokon keresztül érvényesíteni.

Miben különbözik a norvég postások bérezése Európa többi országától?

Túl azon, hogy Norvégia Európa leggazdagabb országa és a világon is a 4-5. helyen áll, lényeges különbség, hogy az emberek egyenlőségének elve miatt a legkisebb a bérlő.

Érdekes az a szemlélet, illetve elv, hogy a meglévő bértárfi nem jelenti a munkavállaló egyértelmű előrelépését, illetve magasabb kategóriába való kerülését, hanem ezen munkaköröket belső pályázat révén lehet elnyerni. Az ilyen belső pályázatokat természetesen a követelmények mellett a hozzá tartozó bér ismertetésével hirdetik meg. Így előfordulhat, hogy egy-egy munkavállaló éves jövedelme akár 50 000 koronával is nőhet. (A postánál alkalmazott legalacsonyabb bér 124 000 korona és a legmagasabb 700 000 korona).

A kollektív szerződés, mely esetükben ágazati kollektív szerződést jelent, az alappár mellett tartalmaz bérpótlékokat, illetve egyéb díjazásokat.

A túlórákat Norvégiában is korlátozzák és külön is díjazják. A heti munkaidő 37,5 óra és nincs meghatározva, hogy a munkahét hány napos. A szakmai vezető és a munkavállaló megállapodása dönti el, hogy milyen napokon, hány órát dol-

gozik a munkavállaló. Természetesen itt is az 5 napos munkahét a kiindulási alap és fontos szempont a szolgálat ellátása, de emellett nagy jelentőségű a „rugalmas” munkaidő.

A túlmunka lehetőségének az alábbi korlátai vannak:

– egy munkavállaló évente maximum 200, hetente maximum 10 túlórárt teljesíthet, de ezt úgy kell beosztani, hogy a napi munkaideje a 10 órát nem haladhatja meg. Külön díjazják a helyettesítést és a kedvezőtlen műszakban történő munkavégzést. Ez utóbbi érdemes egy kicsit megismerkedni.

A délutáni műszakot külön nem, illetve csak a főmunkaidőn kívüli részét díjazják Norvégiában. Ez az időszak 17-20 óráig terjed. Ezzel szemben éjszakai műszaknak tekintik a 20 órától reggel 6 óráig terjedő időszakot, melynek pótléka 45 százalék. Az éjszakai órákat pedig megnövelt mennyiséggel veszik figyelembe, egy óra 1 óra 15 percrek felel meg. A vasárnapi és ünnepnap munkavégzést külön díjazják, melynek mértéke 100 százalékos pótlék. Szabadnap kiadásáról külön nem rendelkeznek, mert az ilyen munkavégzésnek is alapja a közös megegyezés és érvényesül a fő szabály, a heti 37,5 órás munkaidő.

Az ágazati kollektív szerződés mellett a postának is van kollektív szerződése, melyben a megállapított bérkategóriák további bontása szerepel, valamint annak meghatározása, hogy az egyes munkakörök hol helyezkednek el ezen a bértáblán. Itt nyert meghatározást, mely esetekben van lehetőség átmintázásra az adott bérkategórián belül.

Többek között azt is szabályozzák, hogy a hatékonyságnövekedés eredményéből 15 százalékot vissza kell forgatni a bérekre.

A Norvég Postás Szakszervezet nagy jelentőséget tulajdonít a jövőképek, a szakma fejlődésének, illetve a társadal-

mi kihívásoknak. Egy olyan országban, ahol a készpénzkímélő fizetési módok már elterjedtek és általánossá váltak, valamint érezhető hatása van a bankszféra versenyének, természetesen, hogy felméri ennek hatását a levélpostai forgalomra. Kutatásaik szerint ez a forgalom 2001-ig várhatóan 40 százalékkal fog csökkenni náluk. Emellett a fokozódó piaci verseny miatt egyre több szolgáltatás kerül el a postát.

A szakszervezet tudatosan készül a következmények kivédésére, illetve megelőzésére. Aktívan részt vesznek és részt vehetnek a politikai döntések alakításában. Tevékenységük azonban nemcsak erre korlátozódik, hanem részben a szakmával közösen, de esetenként a szakma mellőzésével is vizsgálják, hogy milyen új szolgáltatásokat lehet bevezetni, mellyel fenntartható a postai hálózat és megőrizhető a munkahelyek. Ez év májusában zárták le azt a nyilvános pályázatot, melynek keretében a szakszervezet felmérte, hogy az ügyfelek milyen szolgáltatásokat várnak el. Erre a nyilvános pályázatra 3000 fő 6000 ötlettel jelentkezett és a két legjobb pályázatot már úgynevezett próbaprojekt keretében be is vezették. Ennek eredményétől függ, hogy ezt országosan is alkalmazzák az eddig veszteséget termelő, gyéren lakott körzetekben. Az egyik új szolgáltatás, hogy a postahivatal idegenforgalmi információk központként működik és ilyen jellegű szolgáltatásokat közvetít. A másik projekt keretében önkormányzati típusú feladatokat lát el a postahivatal, úgynevezett szolgáltató központtá alakult. Például: munkalehetőség közvetítésével foglalkozik, lakcímbeljelentést lehet tenni, nyugdíjazáshoz szükséges nyomtatványok kitöltésében segítkezik stb.

A szakszervezet nem elégszik meg a munkavállalókat ért kedvezőtlen hatások csökkentésével, hanem elébe megy a problémáknak és kialakulásuk előtt szorgalmaz olyan intézkedéseket, melyekkel azok megelőzhetőek.

– Konrát –

Képeslap Görögországból

Erőlködik a magyar busz a szürke sziklával szegélyezett serpentinén. A nap nemrég emelkedett az Égei-tenger tükörsíma vize fölé, még kellemesen hűvös a levegő. A görög Sarti-félszigetről viszi a turistákat az Ikarusz Thessaloníki felé.

– Tízmillió görög él háromszor akkora területen, mint Magyarország – magyarázza a filigrán idegenvezető a szunyókáló utasoknak. Néha én is kinyitom a szemem, és képeslapokon látható felvételek rögzülnek bennem. Tintakék öblökben hintázó csónakok, meredek hegyoldalakban megbúvó házak, a víz és a felhők között felsejlő Athosz-hegység kék-fehér vonulatai.

Gina, a félvér idegenvezető a görögök tulajdonságait eseteli megragadó előadó készséggel. A nők trillázó hanghordozását utánozza élethűen. A magas hangon indított szavak meredek lejtőkön buknak alá, mint a he-

az élet. Persze a nagy meleg miatt van ez, meg a kialakulóban lévő néma jelbeszéd is, ami szintén alátámasztani látszik azt a benyomásunkat, hogy ez a nép nem türelmetlen, bölcsen hiszik, hogy nem kell sietni, úgys mindennek eljön az ideje. Gina előadását hallgatva eszembe jut a hadseregben

vezető, a gumimatracs, az üzletek előtt nem vigyázzák az értékes árut. Itt nem lopnak, nem esnek egymásnak a szórakozóhelyeken, a volán mögül nem káromkodnak eltorzult arccal. Készségesen kikerülnek a gyalogost a zsúfolt utcákra, elnézően mosolyognak – minek ide rendő? Legfeljebb azon bosszankodnak mostanában, hogy miniszter asszonyuk csak éjszaka kettőig engedi a nyilvános helyeken a mulatozást, mert a tapasztalatok szerint másnap a munkahelyeken szinte állva alszik a munkaerő. Ezt az intézkedést a demokrácia elleni támadásként értékelik, olyannyira, hogy még gúnydalt is faragtak kiagyalója ellen, tancba hívta a néptől elrugaszkodott hölgyeményt.

Apropó, hölgyek. A szigorú ortodox vallás is a nőket sújtja leginkább. A férfi cselekedete szent. Hivatalosan háromszor is elválhat a férfi, de az elvált asszonyt kiközösítik, kerülnek a társaságát, megvetés övezi.

Buszunk a második legnagyobb görög város, Thessaloníki utcáin kanyarog. Hamarosan megállunk a kikötő nevezetes fehér tornyánál. Innen már nem messze a piac, ahová mindannyian gyalogosan indulunk. Gina búcsúzóul még ellát egy jó tanáccsal. A városban nyilvános illemhelyet ne keressünk. Nyugodtan használjuk a kávéházak és éttermek toalettiit, senki sem firtatja, hogy miért mentünk be, és még pénzt sem kérnek a használatáért.

Tehetetlenül sodródunk a piac nyüzsgő emberáradatában. Az utcai árusok sátrában szinte minden kapható. A turisták megtapogatják, forgatják, szemlélnek az árukat, aztán visszateszik a helyére. Senki sem bánja, nem rivallnak rá, csak arra kell vigyázni, hogy igent intsünk a fejünkkel, ha nem kérjük a holmit, mert a kereskedő rögtön becsomagolja...

Mindennél izgalmasabb számunkra azonban a húsipiac. Az árukínálat lenyűgöző. Ki tudja miért, de itt torkuk szakadtából kiabálnak az eladók, fogják a vevőt. A halasok csarnoka a legzsúfoltabb. A hosszú asztalokon ezernyi halfajta tornyosul. Még mozognak a polipok, a rákok. Itt ingyenc falatnak számít a polip. A félsziget sziklás öbleiben láttam, amikor kifogtak egyet a vízből. Erőteljes ütésekkel verték a köhöz, hogy kilazuljanak a polip összerándult izmai, aztán késsel felszeltelették a lábait és ott, azon nyomban jóízűen elfogyasztották.

En félrehúzódom a polipos-asztaltól és veszek inkább két pontyszerű halat (kilója ezer drachma, ötszáz forint), abban bízva, hogy ezekben nem csálódhatom, s talán a halászlé is ehető lesz.

Kaszala Sándor

gyi patakok sziklazenéje, sirályok sikolya.

„Di-miit-rij, Di-miit-rij!” – hasít emlékezetembe az apartmanunk szomszédságában lakó görög asszony fiát követelő hangja. Mindig mosolygásra készíttet szobámban az erőszakos, de mégis dallamos, fuvalázó kiáltás.

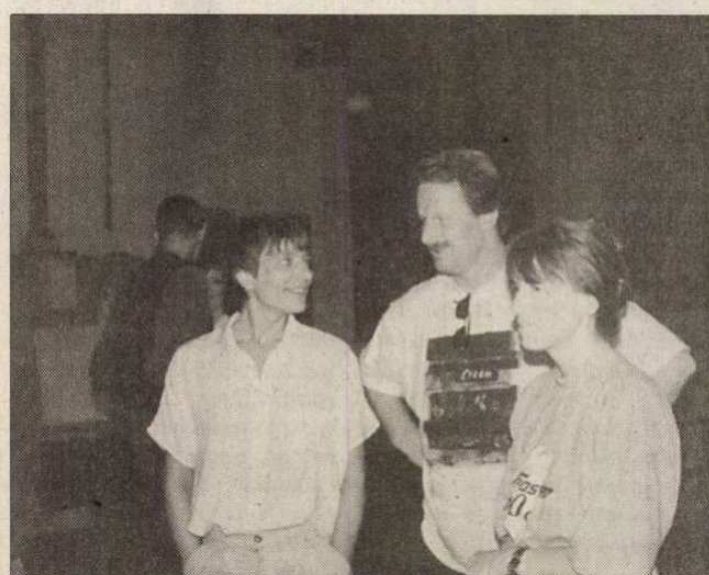
A görögök nyugodt emberek. Nyugodtságuk azonban nekünk inkább a lustaságot juttatja eszünkbe, mert délután háromtól hatig csendes sziesztát tartanak, bezárnak az üzletek, megáll

szállóigévé vált mondás, amit lépten-nyomon az újoncok fejéhez vágunk az öreg katonák: „Hozzad képest fiam a lajhár kapkodó idegbeteg...”

Szóval, lehet, hogy a meleg éghajlat az oka, vagy a szószátyárkodás gyűlölete – nem tudni –, de tény, hogy felütötte fejét, pontosabban a szemöldökét a jelbeszéd. A görög kereskedők ugyanis kerülnek a tagadást és beleegyezést kifejező szavakat. Ha a vásárló kérdésére felhúzzák a szemöldöküket, leheletfinoman felemelik, biztosak lehetünk abban, hogy hiánycikket keresünk. Ha azonban alig hallhatóan csettintenek a nyelvükkel, nem jöttünk hiába. Minek annyit beszélni: igen, nem, van, nincs. Megejtő ez a félreérthetetlen, őszinte megnyilatkozás.

De ugyancsak ámulatba ejt heti az idegent az éjszakai görög ember, mert összehasonlíthatatlanul temperamentumosabb, mint a nappali. Ha a véletlen úgy hozza, és ez elég gyakori, jó társaságban képesek egy éjszaka egész havi fizetésüket is feláldozni az öröm oltárán. Szirtaki és buzuki zenére asztalra pattannak, tányérokat csapkodnak a földhöz, mégsem kiált senki rendőrért. Hiába is kiáltana, mert kevés van belőlük. Akár hiszik, akár nem, Sarti üdülőfaluban, ahol nyüzsg az idegen (főleg a német, a magyar, az olasz, a szlovák) egyetlenegy sincs. Pedig ötezerre is felduzzad olykor a lélekszám. Mégsem történt még lopás, gyilkosság, kirívó közlekedési baleset. A görögök tisztelik a másét.

Odautazásunk első napján megütközve hallgatta házigazdánk, hogy én a bejárati ajtó elromlott zárjának kijávitását követelem. Kinyitotta az ajtót és mutatta, hogy hagyjam úgy. Ők nem zárják az utcán az autót, a vízen a motorcsónakban van az

Vendégek Norvégiából

Igazán nem panaszkodhat Cser János, Székesfehérvár 2. számú hivatalának vezetője, hogy munkáját érdektelenség kíséri. Mondhatnánk azt is, lassan már idegenvezetőt is alkalmazhatna, hogy a hatalmas hivatal felkeresőket elkalauzolja. Fotóriportunk egy, a hazánkban üdülő norvég postásceport látogatásakor készült, akik üdülésüket megszakítva a BUVI szakszervezeti vezetőinek társaságában ismerkedtek a létesítménnyel. Kérdeztek, és szemmel láthatóan jól érezték magukat.

Látogatás a legnagyobb levélfeldolgozó üzemben

Hazánk legismertebb s legnagyobb levélfeldolgozó üze-
me Budapest a Baross tér 11. szám alatt található. Az országunk-
ban feladott, belföldre szóló leveleknek óriási többsége „megfor-
dul” itt, míg a külföldre szóló levélküldeményeknek teljes egészét
e levélfeldolgozó válogatja – osztályozza – s közvetíti a megadott
címrre, a föld szinte minden országába. A levélfeldolgozás mellett
persze igen jelentős, dinamikus növekvő területnek számít itt is
az országunkat behálózó „sima”, illetve értékesomag-közvetítés,
amely tennivaló úgyszintén ezen üzemi feladatnak számít.

A Hírlap- és Postaszállítási Igaz-
gatóság Baross téri – Keleti pályá-
udvarral szomszédos – levélfel-
dolgozó üzemét bemutatva kér-
ésünket udvariasan fogadták az
üzem vezetői, lehetővé téve az ot-
tani tájékozódást, nézelődést, ta-
pasztalatszerzést. A néhány óra
persze kevés volt ahhoz, hogy a
„három műszakban”, folyamato-
san dolgozó üzem valamennyi
munkahelyére, -területére benyis-
sunk, a forgalomnövekedés jelen-
tette feszített tempóról szóljunk az
eredmények mellett, a gondokat
sem elhallgatva persze. Így hát a
teljes „keresztmetszetet” jelentő
bemutatás helyett most csupán
néhány – igaz, jellemző! – terület-
re nyitottunk be az adott munka-
hely mindennapjaiba bepillantást
nyerve...

Angus József, a külföldi osztály
vezetője:

– Több levélfeldolgozó osztá-
lyunk van, ahol most mi vagyunk
ez az úgynevezett külföldi osztály.
S mint az a nevéből is kiderül, ná-
lunk történik a külföldre szóló le-
vélküldeményeknek a feldolgozá-
sa, zárlatoknak indítása-fogadása;
beérkező, illetve kimenő küld-
eményekről van szó természet-
esen. Munkánkkal járó feladat e le-
vélküldeményeknek „vám elé va-
ló állítása”, illetve gyorsposta
esetében a teljes vámkezelés is
nálunk történik. Osztályunk dol-
gozói létszáma 170-180-ra tehető.

– Milyenek az itteni technikai
feltételek?

– Nos, e munkahelyen a manu-
ális, azaz a kézi feldolgozás volt az
egyedül jellemző hosszú időn át.
Bizonyos területeken – például a
levélválogatást, osztályozást em-
lítvé – így van ez most is, ám az
utóbbi években példa nélkül álló
technikai-technológiai váltás, vál-
tozás történt osztályunkon is.
1993. január elsejével egy számító-
gépes rendszer került kiépítésre
s ez az Európában is élvonalat je-
lentő technika jóvoltából a külföldi
rovatolásban, a kimenő zárla-
tok készítésében hozott gyökeres
változást. Egyszerűen fogalmaz-
va: a kicserélőbeli hallatlanul
nagy mennyiségű levélküld-
ményt kísérő iratoknak sokféle
adminisztrációs adatait immár a
gép tölti ki. Tárolja, s e más orszá-
gokban is megvalósulóban lévő
technika egy nyomon követő
rendszernek az alapja lehet egy-
ben. A küldemények útját kísérve
– szem elől nem tévesztve – a kül-
földre szóló s hozzánk érkező le-
veleknél a gyorsaság, pontosság,
megbízhatóság lesz sokkal inkább
jellemző, a korszerű technika más
előnyeiről nem is szólva.

Angus Józseffel a szomszédos
terembe lépünk:

– az indító munkahelyen va-
gyunk – mondja az osztályvezető,
folytatva. – A szomszédban válo-
gatott, köteget, külföldre szóló le-
vélküldemények kerülnek itt a
megfelelő zsákokba, s a zsákokat
lezárva pillanatok alatt elkészíti a
számítógép a küldemény címré-
sét, adatait tartalmazó zsákfügg-
vényt.

– Hová, mely országokba to-
vábbítják a legtöbb levelet, levél-
küldeményt?

– A választ megelőzően hadd
mondjam el: földünk mintegy
száz országával, annak 130 kicse-
réjőhivatalával vagyunk kapcso-
latban... A legtöbb levélküld-
ményt az egyesített Németor-
szágba, az USA-ba indítjuk, de je-
lentős a levélforgalom a velünk
szomszédos országokkal is. S ez a
sorrend a hozzánk érkező, nálunk

feldolgozandó külföldi levélküld-
eményeknél is.

A belföldi levélfeldolgozást
Csörgő István e munkahely osz-
tályvezető-helyettese mutatja be:

– Ismert tény s ezzel nem mon-
dok újat bizonyára; a Magyaror-
szágon feladott Budapestre cím-
zett „helyi”, illetve majd minden
más településre szóló „tovább”
leveleknek óriási többségével ta-
lálkozunk nap mint nap. A levélfel-
dolgozást említve százezres-sok-
millió nagyságrendekről kellene
szólni, ám ettől most hadd tekint-
sek el. A dinamikus emelkedő

de Budapest LF		S. A. L.		AV 8b15
(Hongrie)		pour		
Dépêche No.	Sec. No.	MÜNCHEN 4		
01 193	038	(ALLEMAGNE)		
Date d'expédition		Date de réception		
02/08/94 12:00		02/08/94 08:47		
Date de sa		Ligne No.		
02/08/94 08:47		MA 530		
Cat.	Kg	Aéroport de transbordement		
LC/AO	23.620			
Aéroport de déchargement		MGL		
LS 005 00244 5 HU				

levélforgalom, különösképp a ka-
talógusküldő szolgálat irdatlanul
nagy mennyiségű ismertető rek-
lámanysága igazi erőpróbat jelent
számunkra – folyamatos üzembről
lévén szó – szinte egész évben.
– A munkát könnyítő technika
nagy segítséget jelent itt is... Jól
emlékszünk még, milyen orszá-
gos esemény is volt annak idején
a postai irányítószámok a beve-
zetése, a gépi levélfeldolgozásban
oroszlánrészt vállaló Toshiba
„kolléga” itteni munkába állása...

– Ha jól emlékszem, 1978-at ír-
tunk akkor s a japán gépsor 1991-
ig dolgozott, ekkor ment nyugdíj-
ba... Második generációként szin-
tén japán gyártású NEC típusú
gépsor váltotta fel az elődöt, ám
ez utóbbi – egyik jó tulajdonsága-
kat – jóval termelékenyebb az
elődjénél.

A vezetői irodából a feldolgozó
munkatermekbe indulunk. Fotó-
cellás ajtók nyílnak, a kinti nagy
meleglet légkondicionált levegő
teszi kellemessé. Kora délelőtt
van; a gépsor ilyenkor még nem
dolgozik, „pihen”, lehetővé téve a
szükség szerű karbantartást tenni-
valók elvégzését is.

Csörgő István:

– Kihasználtságot tekintve úgy
16-18 órás műszakokat tart a gép-
sor; a kora délelőtt viszonylagos
csendes órái után délután 17-től
reggel 4 óráig tart az igazi csúc-
s. Ezen időszakban érkeznek a rako-
mánnal teli gépkocsik, helyi-
s jegyzékelő járatok, pályaudvari
mozgópstávonatok. Az anyagot
feldolgozva időre készen kell len-
nie a reggeli terítőjáratok továbbí-
tottá válogatott levélanyagnak is.

– Mit tud, hogyan dolgozik e
gépsor?

– A gépsor első egysége végzi
a válogatás címre állítási, bélyeg-
zési feladatát; a szabványtól eltérő
– tehát gépi feldolgozásra al-
kalmatlan – küldeményeket kiszű-
ri, visszatartja. A gépsoron való
áthaladás, válogatás után jut el a
levél a befejező műveletet jelentő
fiókbeosztó gépsorig. Az itteni
305 fiókba – a járatok indulását,
menetrendjét is figyelembe vevő
négy program jóvoltából – valójá-
ban 1220 postahivatal, illetve tele-
pülés részére válogatja, osztá-
lyozza az oda szóló leveleket.

– Előfordul, hogy téved, hibá-
zik a japán „kolléga”?

– Elenyészően kis százalé-
ban... A pontatlan címzés, hibás
irányítószám feltüntetésekor, illet-
ve az irányítószámok a hiányá-
ban. Mindenesetre hibalehetősé-
get jelent az is, ha például a nyol-
cas számnak nem ér össze az ol-
lórésze, nyitott marad, vagy ha a
kilencsesnek túl nagy a feje, rövid a
szára s az nullának is olvasható
akár. De az egyre inkább divatos-
sá váló nyereményjátékok „kupa-
kos” borítékait sem kedveli...

– A gépi mellett kézi feldolgo-
zással is válogatják a leveleket.
Miért?

– A hiányos, téves címzésekből
eredően is van tennivalója e rész-
legnek, de igen tetemes a szab-
ványtól eltérő levél, s annak mi-
nősülő egyéb más küldemény
mennyisége, amit csakis kézzel le-
het válogatni, feldolgozni, továb-
bitani.

A levél-feldolgozóbeli „igazi”
élet a földszinti parányi előtérben,
kicsinyke udvaron „zajlik”. Dél-
utánra, az esti órákra hangos,
mozgalmas itt minden. Bebocsá-
sra várva egymást érik a gépkoc-
sijáratok, konténerek, peronko-
csik, targoncák hozzák-viszik a le-
véllel teli zsákokat, csomagokat. A
késői órák lüktetően hangos moz-
galmasságával „kitolódik” e mun-
kahely a szomszédos pályaudvari
peronrészekre; érkeznek, indulnak
az egymást érő postávonatok...

Nos, itt a földszinten – a forgal-
mat s legfőképp a helyhiány okozta
zsúfoltságot látva – bizony nincs
irigylésre méltó helyzetben Szűcs
József, a közvetítő osztály vezetője.

– Harminc éve dolgozom itt az
LF-en, hosszú idő óta közvetítői
munkaterületen – mondja Szűcs
József. – Jelentősek a munkát
könnyítő „földszinti” változások
itt is, a helyszűke hozta toldozá-
sok-alakítások úgyszintén.

– A lényegyet említve – mások-
tól is hallottuk, magunk is
meggyőződünk róla – az itteni
helyszűke, zsúfoltság már-már el-
viselhetetlen, kaotikus állapotot
jelent olykor. Változást, javulást
sürgötte erről szólnak panaszo-
san az LF dolgozói, gépkocsive-
zők, járatkísérők egyaránt. Igaz,
beépítettség miatt a bővítésre
sincs igazán mód. Egyetlen „kitő-
rés” lehetőségnek a MÁV jármű-
telepeként, gépkocsigarázsaként
használt vasúti épületnek a meg-
szerzése látszik...

– Az itteni helyhiányt, zsúfoltsá-
got említve a legsúlyosabb gond-
ról van szó valóban. Vezetőink is
ismerik e problémát. A bővítés
egyetlen lehetőségének csak-
ugyan az említett garáznak a meg-
szerzése látszik s ez ügyben
lépések is történtek már, úgy tu-
dom...

Csak remélhetjük: kölcsönösen
ésszerű kompromisszumot keres-
ve a levélfeldolgozó munkafelté-
teleket javító helyhiány-zsúfoltsá-
g „ügyében” sikerül megoldást
találni mihamarabb. Közösen vál-
lalt feladatról van szó persze, az
érdembeni történésekről – bármi-
nemű kedvező változásokról – szí-
vesen szólunk lapunkban is...

Jandó István

Indul a hajó

– Jó reggelt! Szevasztok! –
szól a baráti üdvözlés, köszönés.
A Duna-parton, a Vigadó téri ha-
jóállomáson vagyunk, a Viseg-
rád nevű kirándulóhajó indulá-
sára várva.

– Köszönjük, égiek! – az eget
kémlelve mondja valaki jókora
derültséget szerezve, mert hogy
az augusztus vég zord, novem-
bert idéző esős napjai után kelle-
mesen friss reggelre ébredtünk,
s a gyorsan oszló felhők mögöl
elő-előbukkan a melengető nap-
sugár is.

Beszállva, horgonyt felszedve
indul a hajó, az úti cél a látniva-
lókban, műemlékekben oly gaz-
dag Duna-parti város: Eszter-
gom felé.

*

Baráti társaságokat alakítva,
beszélgetve, jó hangulatban telik
az idő. Csodálatosan szép a táj, a
természet jelentette pompás lát-
nivalókat számtalan fénykép-, vi-
deofelvétel örökíti meg. A szívét-
lelket melengető nagyszerű ér-
zés az idő múlásával, Nagyma-
ros térségébe érve, az itteni
„víziszörny” láttán válik kissé ko-
morábbá.

A hajó fedélzetén beszélge-
tünk a kirándulás egyik fő szer-
vezőjével, Nádasdy Lászlóval.

– A megközelítően 1200-as
létszámú Verseny utcai Mozgó-
posta, Csomagfeldolgozó és
Vámkövetítő Üzem dolgozói –
zömében szakszervezeti tagok –
s a dolgozók családtagjai jöttek
el a mai hajókirándulásra. A
szervezés alig remélt sikerrel
járt; az MCSV különböző munka-
területeiről meglepően sokan je-
lentkeztek az útra, hamar betelt a
létszám s csak sajnáljuk, akik
számára már nem jutott hely.

– Ön az MCSV Nyugati-kiren-
deltségének a nappalos műveze-
tője...

– Szűkebb munkaterületünk a
Nyugati-kirendeltség még a ko-

ra tavasszal szervezett egy bör-
zsonyi, Királyréti kirándulást, s
annak sikerén felbuzdulva dön-
töttük el: a feszült tempójú, dol-
gos mindennapokat feloldva bi-
zony jó lenne egy-egy olyan nap
is, amely a közös pihenésé, ki-
kapcsolódásé. Ahol különböző
munkaterületeken dolgozók –
vezetők, beosztottak – s azok
családtagjai tolhatnak el hangu-
latos néhány órát egymással.
Nos, ezt jelenti e mostani eszter-
gomi hajókirándulás is.

A kirándulás sikeréért, a ma-
ga módján persze, sok mindenki
más is segített.

– Illés Ferenc, a Nyugati-ki-
rendeltség vezetője, Szabó Já-
nos, a 2-es csoport vezetője
mellett sok mindenki mást kel-
lene név szerint említeni. Kö-
szönettel szólva a PDSZ üzemi
szervezetéről; Sárfi József szak-
szervezeti titkárról az onnan ka-
pott sokféle segítségért, s az
üzem gazdasági vezetéséről,
amely „áldását” adta e kirán-
dulásra – mondja Nádasdy László,
hozzátéve – köszönetet mon-
dunk azon „egyszerű” dolgozó-
inknak, akik krumplit, hagymát s
más nyersanyagot hoztak, pu-
coltak-készítették elő a mai
ebédhez vagy éppen gázpalac-
kokat, konyhai eszközöket köl-

csönöztek a szabadtéri főzés-
hez, ebédeltetéshez.

A főzéshez szükséges „muní-
ciót” szállító előjáróság már ko-
ra reggel egy teherautóval vá-
gott neki a nagy útnak, hogy az-
tán megérkezve finom ízű, meleg
ebéddel fogadjanak bennünket,
a hosszú hajóúton megfáradt s
legfőképp kiehéztett vendégeket.

*

Az éppen ötórás út végén, az
esztergomi hajóállomáson horg-
onyt vetve, az ott várakozó, lel-
kesen fogadó mieinket megpíll-
lantva volt is nagy öröm, ováció:

– Megjöttünk, éhesek va-
gyunk!
Néhány lépést kell megtenni
csupán a vízparti szép fekvésű
vendégfogadóig, amely egyko-
ron úttörőház volt. Itt négy nagy
bográcsban gőzölög, illatozik a
kapcsolódásé. Ahol különböző
kapcsolódások, nagy rekeszekbe
a foszlósan friss kenyér szeletel-
ve már. Árnyas fák alatt asztalok,
padok, jóízű a falatozás. Bánkó-
dásra azoknak sem lehet okuk
akiknek az első „turnusban”
nem jutott ülőhely; bőséges az
ételmennyiség, a „hét szűk esz-
tendő” igazára rácafolva a bog-
rácsokban, tálakban több a hús,
mint a krumpli és a bab együtte-
sen, „repetázni” is lehet...

Az asztaltársaságoknak „jó ét-
vágyat” kívánva találkoztam
Lengyel Lászlóval, az MCSV
üzemvezető-helyettesével. Igaz,
ő mint konyhai dolgozó vett
részt a mai ebéd főzésben,
tálalásban.

– Csakugyan, milyen minősé-
gében is van itt a gazdasági ve-
zető? – kérdezem.

Elmosolyodik, úgy mondja:
– Mint szakszervezeti tag va-
gyok itt... Meghívást kaptam, s
örömmel jöttem. Jól érzem, jól
érezek magunkat ilyen formá-
ban találkozással. Meg hát az év-
végi nagy munkahelyi feladatra

készülve e kirándulás jelentette
„feltöltődés” is csak jól jöhet...

– No, de a munkáról – itt és
most – egy szót sem többet! –
vélekedünk nevetve.

Azt már Sárfi József mondja,
hogy Lengyel László gazdasági
vezető milyen hozzáértéssel is
pucolta-tisztította a fokhagymát,
milyen szakértelemmel is járt-
kelt a bográcsok között.

„Főszakács” illőn tiszta fe-
hérbé öltözött Sárfi úr a mai nap-
ra. Most őt kérdezem:

– Egy szakszervezeti titkárnak
tudnia kell főzni is?

– Illik tudnia... – derül jól a
kérdés hallatán –, de hogy jó
volt, ízlett-e az ebéd, nos, azt
kedves vendégeinktől kellene
megkérdeznie.

– Izlett, finom volt – mondom
mások nevében is a dicsérő sza-
vakat.

– Köszönöm az elismerést.
Komolyra fordítva a szót, én pe-
dig hadd jegyezzem meg: egye-
dül semmire sem mentem vol-
na. „Csapatmunkáról” van szó.
A főzésben-tálalásban olyan se-
gítőim voltak, mint Illés Ferenc,
Lengyel László, Nagy Zsigmond,
Temesvári Oszkár (Gizike) s a
két gépkocsivezetőről – Püspöki
Józsefről, Halmi Lászlóról – sem
megfeledkezve. S feltétlenül kö-
szönettel tartozunk Vitéz Etléka-
nak, az esztergomi 1-es számú
postahivatal dolgozójának –
szakszervezeti titkségviselőnek
–, aki úgyszintén nagy segítsé-
günkre volt...

*

Az ebéd után – szakértő ide-
genezetű kíséretében – legtöb-
ben városnéző sétára indultak,
kevesebben az árnyas fák alatti
szieszta választották programul.
A hazainduláshoz közeledve, ér-
vissza a városnézésből a Daru
család.

– ... úgy elfáradtunk, de meg-
érte! A bazilikát sem kihagyva
sok mindent láttunk-megcsodál-
tuk – nagyszerű ez a mai kirán-
dulás. Hasonlóan vélekednek a
gyerekek is – így a feleség Daru
Ferencné, aki az MCSV-n gazdá-
szi előadóként dolgozik s mint
mondja, most vett részt először
munkahelyi kiránduláson.

Hajóra szállva búcsút intünk a
kikötőnek, a városnak. Lefelé ha-
józva rövidebb a visszaút. Söté-
tedik, Budapest fényeiben, Du-
na-parti látnivalókban gyönyör-
ködünk. Búcsúzunk, elköszö-
nünk egymástól. Jóra fordult
nyáridőben ért véget a kelleme-
sen farszót esztergomi kirán-
dulás.

J. I.

Immár hagyományosnak mondható, hogy a miskolci területi postaigazgatóság nyugdíjas dolgozói az egri klub szervezésében ősz tájékán vídám összejöveteleken vesznek részt. Így volt ez most is, s a mostani találkozóhoz – s ez is hagyományosnak mondható – a híres és nevezetes Szépasszony-völgyében Árvai Sándor pincéje adott otthont.

Valóban otthont; kitűnő ételt, kitűnő, saját készítésű italt, s egy remekül muzsikáló cigányzenekart.

Mielőtt az ételt és italt megkóstolták volna a résztvevők, Rátkai Ferencné klubvezető tartott rövid bevezetőt, majd Mundruczó Kornél aktuális szakszervezet-politikai kérdésekről tájékoztatót.

Mint elmondta: – A Magyar Posta ma már nem vállalatként működik, hanem Rt. lett. Elkezdte a hírlapárúsítást (külön Rt.). Jelenleg a járműjavító részleg is levált. Ezeknek a volt postaszerveknek többnyire nincs kol-

lektív szerződésük, de több esetben érdekvédelmi szervezettel sem rendelkezik.

Utána ismertette a postás dolgozók fizetésének tervezett százalékos emelését. Ez már örömteljes téma volt. Mundruczó Kornél országos titkár, mivel újabb bértárgyaláson vesz részt, több alternatívát ismertett: felemelni a pénzkezelési pótlékot. Itt meg kell jegyezni, hogy az országos titkár úr megállapítása szerint a postás dolgozók a kezelési pótlék helyett inkább az alapbér emelését kívánnák és a pótlékok emelését 1995-re terveznék felleszteni.

A szakszervezeti munkáról így vélekedett:

– A szakszervezeti munkában általában könnyebb lesz a helyzet. Az 1991–1994-ig működő kormányoknak nem voltak szimpatikusak a szakszervezetek.

Az új kormány minden esetben kíván konzultálni velünk. A Magyar Postások szakszervezeti tagjainak száma 32 400

Nyugdíjas-találkozó Egerben

Elnémult a tárogató hangja!

Korondi Antal, mindenki kedves Tónija, örökre elment, nincs többé.

Megalakulásunk óta, 13 éve, mint a récski postahivatal nyugdíjas vezetője, tagja volt a klubunknak. Tóni tárogatómuzsikája mindenki szívébe belopódzott. Névnapi ünnepelt nótáját Kormos Győző hegedű- vagy harmonikakíséretében eltárogatózta. Nagyon szép hangja volt, szívesen énekelt is.

Nőnapokon „Virágos kert az én szívem” kedvenc nótájával köszöntötte a nőket.

Kirándulásokon a Szépasszony-völgyben a tárogató hangja mellett énekeltünk, kórtáncot jártunk. A külföldi vendégek is nagy tetszéssel hallgatták és filmezték Tónit, sőt helyet kértek a kórtáncunkban is.

Az utóbbi időben sokat betegeskedett, többször volt a kórházban is. Ha kezelésre jött Egerbe, mindig ellátogatott a klubunkba, ahol jól érezte magát kollégái között. Ha tárogatózhatott felvidult, a zene éltette.

Családjának, s klubunknak hiányozni fog. Emlékét megőrizzük.

Rátkai Ferencné

fő. A szervezettség igen jónak mondható.

– A többi postásszakszervezettel tárgyalást folytatunk. Úgy tervezzük, hogy javaslatainkkal megkeressük Horn Gyula miniszterelnök urat is.

A nyugdíjasok klubjában a feltételeket a Posta és a Matáv Rt. szakszervezetei biztosítják. Szeretnénk elérni az inflációt követő nyugdíjemelést. Ezt a támogatást adja a postásszakszervezet.

Ezután Kiss József, a Matáv Rt. volt tszbtitkára kért szót és ezzel a kéréssel egészítette ki Mundruczó Kornél által elmondottakat:

– Horn úr is nemsokára nyugdíjba megy, kérje meg Mundruczó Kornél titkár urat a miniszterelnök urat, hogy úgy alakítsa a postás nyugdíjasok sorsát, ahogy a maga részére is kívánja.

Megjelentek körünkben Eger 1-es postahivatalától Lefler Ferenc hivatalvezető-helyettes, valamint a fiatal szakszerveze-

ti aktivisták, akik gyönyörű bronzvörös-szőke-barna csinos frizurájukkal, színpompás csokrot képeztek a nyugdíjas hölgyek ősz hajkoronáival.

A finom ebéd után, egy kis jóféle egri borocska mellett megindult a nóták áradata, sőt még táncra is perdültünk.

A kis családi ünnepséget Bari Bernátné, a miskolci, valamint Botár Béláné, a gyöngyösi klub vezetői köszönték szíves vendéglátóinknak, főleg Rátkai Ferencné klubvezetőnek, aki kis „Lehel kürtjével” fegyelmezetten és nagy-nagy vendégszeretettel vezette le a találkozó programját.

A kiváló hangulatú találkozót a „Nyugdíjashimnusszal” és a „Szeressük egymást gyerekek” című dal közös éneklésével fejeztük be, abban a reményben, hogy jövőre, 1995-ben újból találkozunk, de akkor már Gyöngyös lesz a találkozó színhelye.

Horváth Dezső

A Postás Művelődési Központ (Budapest VI., Benczúr utca 27. Telefon: 121-7334) októberi programajánlatából

NAPRAFORGÓ

kézműves-foglalkozások
nagysoportos óvodások és kisiskolások részére
15-én 10 órától: „Buli van!”
Ötletek házi bulik rendezéséhez: meghívó, szendvics, édesség...

PÉNTEK ESTI RANDEVÚ

Továbbra is megrendezzük minden hónap harmadik péntekjén táncestünket.
Október 21-én 18–22 óráig várjuk vacsorára, beszélgetésre, ismerkedésre, táncra az 50-es évektől napjainkig terjedő időszak örökzöld világslágereit kedvelőket.
Közreműködik: a Funny Family.
(Asztalfoglalás a fenti telefonszámon)

PÓDIUM

Október 9-én, vasárnap 17 órakor:
Prokofjev: Péter és a farkas
Mesél: Fellegi Ádám
zongoraművész

BENCZÚR KLUB

JAZZ

minden szerdán 19–22 óráig
a klub házigazda zenekara:
Lakatos Ágnes és triója,
de esténként más és más meghívott vendégzenész vagy vendégzenekar is ad koncertet vagy száll be
jam session
jelleggel zenélni.

ROCK JAM SESSION

minden csütörtökön 19–22 óráig
SHADOWS-, ANIMALS-, ROLLING STONES-KLUB
a RocKamara
(rég Old Boys tagok új csapata)
és a „nagy generáció” ismert zenészeivel.

ROCK

Fiatal együttesek koncertjei
minden pénteken 19–23 óráig.

90 éves korában meghalt dr. Kletz Andor a miskolci postás nyugdíjas klub korelnöke, veterán természetjáró. Halálával egy bölcs, és mindenki által tisztelt, kollégáit és sporttársait egyaránt becsülő és szerető ember távozott az élők sorából.

DURKÓ GÁBOR GRAFIKÁJA

Induló tanfolyamok a Benczúrban

ARGENTIN TANGÓ

tanfolyam
Pölös Csilla és Reisenleitner Albert vezetésével.
Az argentin tangó léptéseivel néhány órára megszabadulhat az agyongépesített és túlszervezett hétköznapoktól és beléphet az érzések, a romantika, a rafinált erotika birodalmába.
Foglalkozások: október 3-tól minden hétfőn 19–21 óráig.
Részvételi díj: 700 forint/hó, vagy 200 forint/alkalom.

Minden hónap utolsó hétfőjén
ARGENTIN TANGÓ BÁL – teaházzal.

FOTÓTANFOLYAM

Foglalkozások: alapfokú október 4-től, keddenként 17 órától, haladó október 3-tól, hétfőnként 17 órától.
Részvételi díj: 1400 forint.

VIDEÓMŰSOR-KÉSZÍTŐI ÉS -SZERKESZTŐI tanfolyam.

Sikeres vizsgák esetén szerkesztett videofelvételek készítésére jogosító bizonyítvány szerezhető.
Foglalkozások: október 15-től szombatonként 9–17 óráig.
Részvételi díj: 25 000 forint.

ASZTROLÓGIA

„Az ember sorsa: a jelleme”
Csillagászati alapismeretek, horoszkópelemek értelmezése, a planéták, állatövi jegyek, házak jelentéstartalma, az egész életutat bemutató horoszkópok, személyre szóló prognózisok felvázolásának, értelmezésének módszere.
Foglalkozások: október 15-től szombatonként 9–13 óráig.
Részvételi díj: 5600 forint.

Kirándulás

Október 22-én, szombaton:
A dimbes-dombos Tolnában

Program:

Dunaföldvár – török torony, ferencestemplom és -kolostor
Tengelic – séta az ősparkban (arborétum)
Grábóc – görögkeleti szerb templom és kolostor
Bonyhád – Perczel-kúria, séta a főtéren
Gyulaj – dámvadrezervátum
Tamási – Eszterházy-várkastély
Ozora – Ozorai Pipó vára
Simontornya – vár, ferencestemplom és -kolostor

Jelentkezés és befizetés: október 3-14-ig,
hétköznapokon 9–12 óráig, valamint 14–17 óráig.

A pihenőhelyiségben az ajtó előtt megálltam és néztem az üldögélő kollégákat. Tekintetem jobbra emeltem, aztán balra. Vártam, hogy valamelyik észrevesz és akkor odamegyek hozzá.

Néhányan olvastak. Ám a többség bámult valahova a semmibe. A kezükkel támasztották a fejüket. Némelyik mind a két kezével.

Továbbvittem a tekintetemet. Beljebb egyik kolléga az asztalra borulva pihent.

Melyik az a nagyon fáradt?

Lépegettem közelebb és Szalai Andrást láttam. Vele szemben leültem, és vártam, hogy András mozdul's akkor szólok hozzá.

András mellett Köller József kolléga ült. Vele a tekintetünk mindjárt találkozott. A Jóska a fejével intett, közelebb hajoltam hozzá és hallgattam a suttogását. Mondta, hogy Szalai Andrást a bánat gyötri. Mert behívót kapott. A papírt könnyes szemmel mutatta Tari csoportvezetőnek és mondta neki, hogy a jövő héten szombaton lett volna az esküvőjük...

És Tari bácsi, kezében a behívóval az emeletre ment. Lehet, hogy Bandi fölmentést kap...

Szalai mozgolódott, majd egyenesbe húzta magát és az iroda felé tekintett.

Néztem András szomorú arcát és vártam, hogy megszólal. Nem. Tekintetét az asztalra ejtette és hangosan lélegzett.

Andrást igazán sajnáltam.

Néztem az ajtó fölötti villanyórát: három elmúlt öt perccel.

A szekrénybe tettem a táskát. Aztán elindultam kifelé az épületből.

Hajnalban ébredés után úgy határoztam, hogy munka után mindjárt megyek az Andrássy útra és a könyvüzlet előtt figyelem, várom azt a barna hajú, vékony arcú lányt.

Néztem a kaput, s mert félig nyitva volt, beljebb lépegettem és nézelődtem. Sárgásbarna, szép női szobrokat láttam... Tekintetem a belső ajtóra emeltem, és vártam: esetleg kinyílik.

Később az ajtóhoz sompolyogtam, leguggoltam és a kulcslukon leselkedtem. De az udvarban senkit nem láttam.

Azt gondoltam, kimegyek az utcára és a könyvüzlet előtt várokozom.

Megfordultam és tekintetem a kapu felé emeltem. És akit vártam, a barna hajú lány lépegett befelé a házba. Dobbant a szívem és jó érzéssel néztem...

Meglátott és hangosan azt kérdezte:

– Kit keres?
Mosolyogva válaszoltam:
– Téged várlak.
Megállt és nézett.
Előbbre léptem és mondtam:
– A nevem Kovács János. Először a múlt héten láttalak. Azóta sokszor az eszembe jutottál, mert tetszel nekem.

Nevetett, nyújtotta a kezét és a nevét mondta:

P. Kovács János Emlékezés 7. rész

– Farkas Rozália. Itt lakom ebben a házban, a földszinten – a tekintetünk hosszsan ölekezett. Vártam, hogy még valamit mond. Mert hogy nem, megfogtam a kezét, és amit a szívem sugallt, hangosan mondtam neki:

– Rozika, szeretnék Veled mindennap találkozni!

Följebb húzta a szemöldökét és somolyogva beszélt:

– A Nemzeti Kamaraszínházban ültető vagyok. Délután hat órára megyek és tíz óra után érkezem haza. Itt a nagynéném a házfelügyelő és én a házban délelőtt...

S mert Rozikától a randevúra semmi biztató szót nem kaptam, kedvetlen lettem. De a remény az nem hagyott el. Mosolyogva mondtam neki:

– Holnap délután négy óraker a kapu előtt várlak.

Rozika megemelte mosolygós tekintetét és határozottan válaszolt:

– Négy óraker, itt a kapun belül!

Rozika szavaira jó érzéssel bólintottam és elköszöntem tőle.

Lépegettem a házból kifelé.

Mielőtt az utcára fordultam, visszanéztem. És Rozika még ott állt, nézett és két kézzel integetett. A látomás szívemben jókedvet lobbantott és vidáman lépegettem az Oktogon tér felé.

A Nagykörúton katonák masíroztak a Nyugati pályaudvar felé. Fúvószenekear kísérte őket. A Rákóczi-indulót játszották...

Az út mellett a járdán emberek álltak és nézték a – ki tudja hová – menetelő magyar katonákat...

A Hajós utcában lépegettem hazafelé, és az jutott az eszembe: Teréz néniemnek most nem mondom el, hogy Farkas Rozikával összeismerkedtem. Nem. Mert esetleg rosszat hoz a holnap. Majd később.

Másnap reggel a szokott időben, fél hétkor elindultam dol-

gozni a Városház utcába a főpostára.

A Vilmos császár úton lépegettem és Farkas Rozikára gondoltam: Tegnap óta vajon eszébe jutottam? Majd délután megkérdezem.

A postán, a kocsibejáró teraszán, két oldalon zöld kerékpárok sorakoztak. Néztem őket és motyogtam: Nemsokára az enyém is itt lesz.

Az első emeleten az előtérben megálltam és kukucskáltam az irányítóhelyiségbe. Azt láttam: Homolya bácsi a táviratokat dobálja a járások fiókjaiba... Engem vajon hová küld, melyik kerületbe? Mindegy. Behívók nélkül...

Mellém lépett Szabó János kolléga és azt kérdezte:

– Mit láttál? Sok a behívó?

Mosolyogva mondtam:

– Csak sürgőnypapírokat látam.

Mentem a pihenőhelyiségbe, s mindjárt a szekrényből kivettem a táskát és néztem. Üres volt.

Éjszaka azt álmodtam, hogy egy behívó a táskámban maradt. Lám nem.

Az asztalhoz léptem és leültem.

Jobboldalt, velem szemben Szabó János ült. Néztem János sápadt, vékony arcát és kérdeztem:

– Hogy érzed magad?

János mosolygott, szőke fejét jobbra-balra billegette és halkán magyarázta:

– Hála Istennek jól vagyok.

Most már mindent ehetek. Ami még kellemetlen, hamar elfáradok. Tari bácsi belső munkára akart tenni. Én kértem a kézbesítést. Azt mondta a doktor úr, hogy nemsokára teljesen rendben leszek...

Néztem János mélyen ülő, csillogó szemét és kérdeztem:

– Hol történt a rosszulléd?

János mélyről nagyot lélegzett és mondta:

– Aznap délelőtt dolgoztam. Indulás előtt a büfében Erzsébet néni-nél vajás kenyeret ettem és teát ittam. Azután mentem kézbesíteni.

A Szentkirályi utcában és a Vas utcában négy táviratot kézbesítettem. És a következő címhely a Rákóczi út. Már előbb is a hasamban csikarást és fájdalmat éreztem. Igazán nem vettem komolyan, mert ez a kellemetlen érzés már többször is kínozott. Lépegettem a Rákóczi úton. És egyszer csak megszédültem. Két kézzel támaszkodtam a falhoz és a fejem rázogattam. És a következő pillanatban sötétség zúdult rám...

A továbbiakat hallomásból tudom.

A közeli harisnyaüzletből telefonon hívták a mentőket. Majd azok a közeli Rókus Kórházba vittek. És ott aznap délután a gyomrom megoperálták... – sóhajtott és szomorú arccal bólintgatott.

Közben a hátam mögött köhintést hallottam és egy kéz nehezedett a vállamra.

Fölálltam és néztem Szalai Bandi vidám, piros arcát. Bandi megfogta a kezem és meleg hangon mondta:

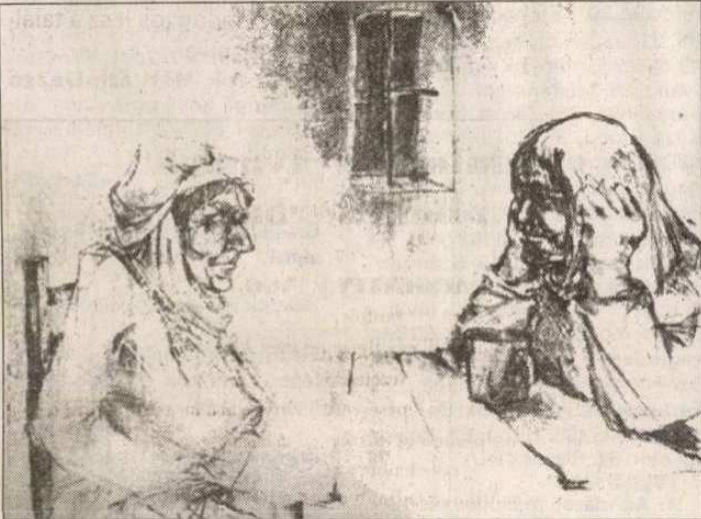
– Jani! Boldog vagyok! Nagyon boldog! Most már biztos, hogy a jövő héten meglesz az esküvőnk. A Tari bácsi, az egy lsten küldte ember...

A mondásra jóérzéssel bólintottam.

Közben megszólalt a mikrofon.

És mentünk az irányítóhelyiségbe.

A kiosztóablak előtt sorban álltunk. Bámultam lefelé a semmibe és a lelkemben gondolat lo-bogott: Délután találkozom Farkas Rozikával. A randevú lehet hogy nekem is boldogságot hoz. Ó, de jó is lenne.

MAGSAI MÁRIA RAJZAI

Minden ember őriz a szívében álmokat. Én például arról, hogy egyszer látni kellene Szklabonyát, *Mikszáth Kálmán* szülőfaluját, meg Alsó-Sztrégovát, ahol Madách Imre született, azután Kékkőt is látni kellene, ahol a Balassiak éltek, s a gyermek Balassi Bálint is szép napokat töltött ott, felnőttként meg az örökségen osztozkodott nagybátyjával, a rossz emlékü, harácsoló *Balassi Zsigmonddal*. Ugyan a Balassi-regényemben nem sok szó esik Kékkőről, így aztán ki is maradt, amikor végigjártam Balassi nyomában a felvidéki várakat.

De már miért ne nézném meg. Ha már ilyen szép utat hirdet a Postás Művelődési Központ a korponai dombvidékre.

Megtelt az autóbusz, szép nap köszöntött ránk, vártuk az élményeket. Ipolyságig is jó idegenvezetőnek bizonyult a szinte mindent ismerő *Nagy László*, utána pedig még az is rá bízta magát, aki hozta magával a szlovákiai útikönyvet. Már csak az élményekre vártunk.

Ipolyságon a régi megyeháza tündöklő szépsége állította meg a filmezőket, fotózókat, meg a plébániatemplom ősi kapubejárata. Örömmel fedeztük fel, hogy itt teljes a kétnyelvűség. A régi utcaneveket felváltották a magyar elnevezések: Rákóczi utca, Bartók Béla tér; de a Fő tér is elveszítette a régi, nem illő nevét. Minden üzleten ott virítottak a magyar nevek is, és nemcsak kedvesen, de magyar szóval fogadtak az ipolysági üzletekben. Otthon éreztük magunkat. S örömmel fedeztük fel, hogy Bartók Bélának is nemrég állítottak emléktáblát.

És ezt vittük magunkkal tovább. Az otthonosság érzetét.

Palást, e szépnevű község, ugyan megtréfált minket, mert az ígért kastély éppen renoválásra vár, s így meg nem nézhetjük – habár szeretnénk volna, hiszen homlokzatának barokk szobrai sok széppel kecsegtettek –, de a Palóc Múzeumot (mely inkább csak helytörténeti gyűjtemény) megnézhattuk, ám a maga összezsúfolt rendetlen-ségében ki-ki mégis megtalálhatta a szívének kedves tárgyaikat. És sokakban ekkor már felerengett, hogy esetleg balszerencse kísér utunkon: itt a kastélyokban nem kereshetjük mindazt a szépséget, gazdagságot, amit megszokhattunk cseh földön, vagy máshol a világban, itt a megmaradt emlék bizony restaurálásra szorul, a múzeumok nem úgy vannak berendezve, mint minálunk.

Mikszáth szülőfalujában erre az utóbbira találtunk példát. Szklabonya – amit hajdan neveztek Mikszáthfalvának is –, valamennyiünknek sok élményt jelentett, hiszen látni az író egykori lakóházát, nemcsak az irodalom-szeretőknek ad különleges élményt. A szülőházát rég elbontották, de az emlékház, az egykori lakóház falán ott a márványtábla:

**ITT ÉLTE ÁT SZÜLEI HÁZÁBAN
MIKSZÁTH KÁLMÁN
GYERMEK- ÉS IFJÚKORÁT
1852-1872.**

Az 1847. január 16-án született íróról ezt olvastam: „A gyermek Mikszáth világa nem különbült el a paraszti faluétól, s így korán beleivódtak a paraszti falu színei, elraktározódtak benne a

Takács Tibor Ipolyságtól Zólyomig

palóc föld tájai, emberei. Itt érte az első s egész életművét legmélyebben befolyásoló irodalmi hatás: a népdaloké s népmeséké.” „Elbeszélni nem a regényíróktól tanultam – írja magáról –, hanem a magyar parasztól.” Innen, e lakóház falai közül megy gimnáziumba, 1857 őszén, s ide tér haza nyaranta, a szünidőre.

Megismerkedhetünk fotókópiákon életének nagy eseményeivel, szüleivel, szegedi újságíróskodásának emlékeivel, majd írói emlékeivel. Hogy szegényes e múzeum három szobáckája? Nem a tárgyi gazdagságot kell keresni itt, hanem a jóakaratot, mely létrehozta, a ház szellemét kell megérezni, és Mikszáth gyönyörű vallomásával távozni:

„Én már körülbelül megírtam, ami énbenem volt, megírtam azzal a tudattal, hogy ezért nem jár nekem semmi különös érdem: hiszen azért, mert az ember az anyját szereti, még soha nem dicsértek meg senkit. Én csak a hazámat szerettem!”

Kint, a hajdani zsúpfedeles házzal szemközt áll a temető. Vajon milyen síremlék található benne a régmúltból? Hamar megtaláltam azt, amit kerestem. Embermagasságú márvány síremléken ez áll:

**ITT NYUGSZIK
MIKSZÁTH MARISKA
ÉDES ANYJÁNAK
A LEGNAGYOBB ÖRÖME
MEGHALT
ÉLETÉNEK 17. ÉVÉBEN
1867
BÉKE HAMVAIRA**

Úgy mentünk el Szklabonyáról, hogy vittük magunkkal Mikszáth világát, és talán néhányan azt mondtuk magunkban: most újra el kellene olvasni legalább a Jó palócokat.

Kékkő vára fent áll egy dombtetőn, ragyogó napfényben látjuk feltűnni a bástyafalakat, s az autóbusz majdnem a bejáratig vitt. Itt fent már korántsem mutatja a hajdani, romantikus képét, a bástyákból csak a nagy körbástyát láttuk, de a várfalakra kimenni tilos volt az életveszély miatt. Így aztán a várt panorámát sem láthattuk. De az eredeti vári falakra épített barokk kastély múzeumi része nyitva volt. Ide meg azzal az áhítattal léptünk, hogy legalább itt láthatjuk a következő úti célunk, az alsó-sztrégovai Madách-kastélyból idehozott s itt kiállított bútorokat. Azért ez a kékkői kastély még a szörösszívű útitársaknak is tetszett, múzeumban élvezetes sétát tehetünk, még az ünnepi nagytermet is megcsodálhatunk, amelyben ma a házasságok köttetnek.

Volt egy veszélyes útítársunk: az idő. Futott, rohant s vele mi is. Hiszen várt Alsó-Sztrégova, a Madách-kastély, ez az éppen restaurálás alatt álló épület. Így aztán csak körbejártuk, lefényképeztük, én videóra vettem. A templomra néző kastély bejárati falán ott ékeskedik egy szlovák nyelvű emléktábla, ez tanúsítja, hogy itt született 1823. január 21-én Madách Imre. Nézem a Magyar Irodalmi Lexikonban közölt régi Madách-kastély fotóját, bizony nem hasonlít rá a mai. A kéttornyú épületben hajdan hatszobányi emlékmúzeuma volt a költőnek, ezt szerettük volna látni, de hát a restaurálás... Viszont megkerestük a kastélykertben – igaz, csak néhányan, az érdeklődők közül – a Madách-síremléket. Már messziről látszik a röpülő Ádám alakja, Riegele Alajos pozsonyi szobrász által megálmodott és 1936-ban felállított szobor. A talapzaton felírás: Imre Madách.

Utaztunk tovább, Zólyom felé. És kicsoda szép dombvidéken át. A korponai dombvidék maga a legteljesebb szépség. Az út délelőtt, legalább negyedórán át, egy lomalagútban vezetett. Most délután pedig megejtően szép dombok között, zöld réteken át vitt újabb látványok felé.

A halicsi, régi magyar nevével gácsi Forgách-kastély már messziről hívogatott. Nézzük meg. Ez formájában is impozáns, itt végre szemről szemben látjuk majd a szépség megtestesült csodáját. De nekünk erre a napra az íratott meg: minden kastély csukott kapuval fogadjon. A múlt évig elmekórház működött itt, most kezdik (ha kezdik) a restaurálást, de hogy mi lesz benne s mire hasznosítják, még senki sem tudja.

Csak álltunk előtte, és sóhajtoztunk. Ez az 1792-ben épült kastély 1945-ben a kifosztás sorsára jutott, műkincseit szét-hordták, elvitték, lám, a kastélyok kincsei errefelé Közép-Európában ebek harmincadjára kerültek.

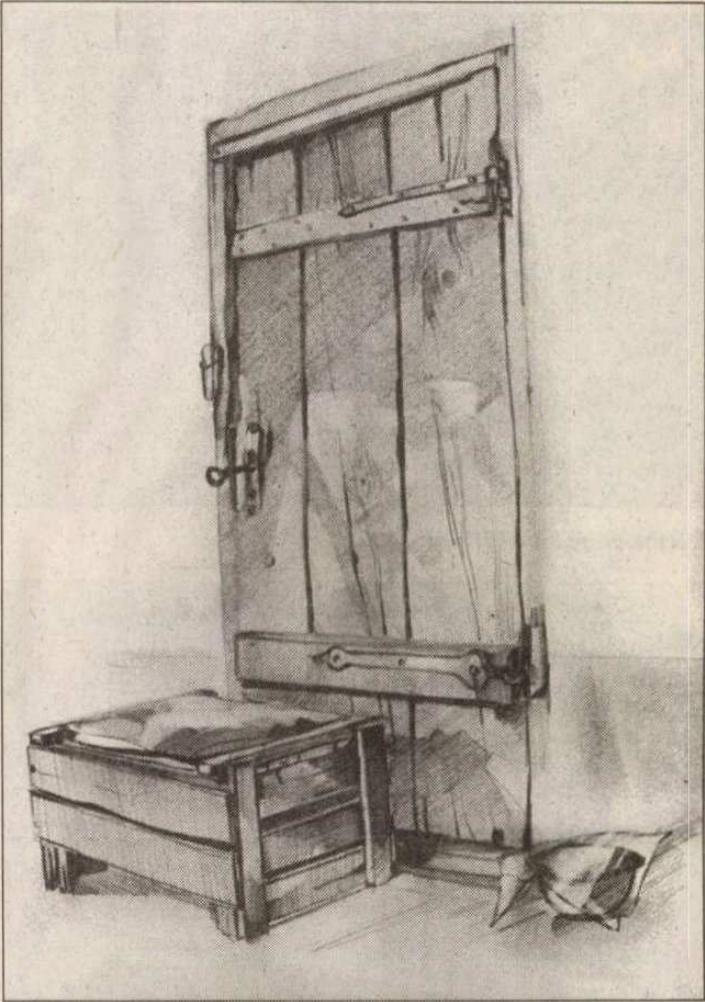
Nem így Zólyomban! A zólyomi vár Szlovákia legszebb műemléke. Nekem a viszontlátás öröme adta, hiszen négynégy alkalommal jártam itt született Balassi Bálint:

„1554. lett Balassa Bálint 20. octobris 9 óraker délelőtt szombat napon Zólyomban” – jegyezze fel az eseményt Balassi Zsigmond.

Igen, a várat már sokszor láttam, így aztán az se fájt, hogy mivel elfutott velünk az idő, már zárás után érkeztünk a vármúzeumhoz. Csak a filmezés öröme jutott. Pedig de szívesen adtam volna egy példányt a könyvhétre megjelent Aranypávkák az asszonyok című, Balassi Bálintról szóló regényemből a múzeumnak.

A zólyomi vár mögött ment le a nap. Gyönyörű volt az alkonyat. Mint ahogy ez a nap is. A látványokból ki-ki azt hozta el magával, ami tetszett neki. Igen, végigjártuk a korponai dombvidéket, s a végén átautóztunk a névadó Korponán, a lehalló estben. A határig gyorsan elértünk, Ipolyságra még egy futó pillantást vetettünk, és megállapítottuk, hogy milyen sok élmény fér bele egyetlen napba.

Nagyorosziban vacsora várt. S ekkorra már mindenki elfejtette az apró-cseprő kellemetlenséget, már csak a szépre emlékeztek. Nagy László talán arra a tapsra, amit Kékkő után aratott azzal, hogy felolvasta nekünk Szombathy Viktor lejegyzésében a kékkői vár legendáját.

Sportnap Szegeden

Lódd be, János!

Mit tesz isten, belőtte. Be ám, de piszkosul, s ettől a kapu mögött szorongó szurkolótábor pár percere a mennyekben érezte magát. No nem sokáig, mert ahogy telt-múlt az idő, Lajcsi is bevágott egyet, de sajna – már akinek – Jánosék kapujába 1:1. S hogy mi történt ezután meg eközben? Képriportunk, mely a Szegedi Posta-igazgatóság területi szakszervezeti bizottságának immár hagyományos postássportnapján készült, erről próbál ízelítőt adni.

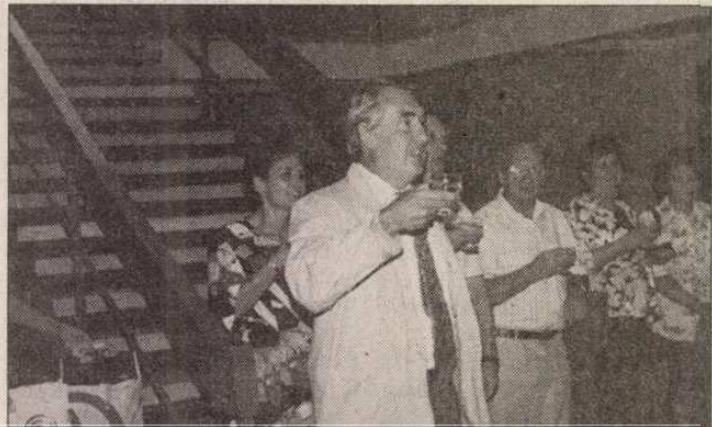
Lőttök vagy nem lőttök?...

Hiába minden, góóóó!

Jutalmazás

Szeptember 8-án bensőséges ünnepségen köszöntötte – és jutalmazta – Bottyán János, a PSE elnöke az egyesület kiváló eredményeket elért sportolóit a támogatók társaságában.

Egészségetekre!

Európa-bajnok kézilabdázók

Ezt védj ki!

Indul a családi vetélkedő

Kapaszkodj a reggeliért!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11			12			13			
14				15	16		17		
18			19					20	
21				22			23		
24			25			26		27	
28		29				30	31		32
	33			34		35	36	37	
38	39			40			41	42	43
44			45					46	
47			48		49			50	
51		52	53		54	55		56	
57		58			59	60		61	
62				63	64	65			66

Kosztolányi Dezső „Szeptemberi áhítat” című verséből idé-zünk: „Nem volt a föld még soha ily csodás, a fák között mondhatlan suttozás...” Folytatás a vízsz. 4. és függ 1. alatt.

Vízszintes

1. Szótagok összecsengése, 4. Az idézet első része, 11. Shakes-peare tündérmeséje, 13. Hatalmas, 14. Nulla, 15. Nekünk németül, 17. Éleszt, 18. ... Lanka, 19. Nyári munkás, 20. Az ír hadsereg névbe-tűi, 21. Japán óslakó, 22. Yoko ..., 23. A Polgár lányok sportja, 24. ... Paulo, 25. Magánszám, 27. Százöt páratlanjai, 28. Zamat (ford.), 29. Küzd (irod.), 30. 1050 a rómaiak-nál, 32. Lyukas nád! 33. Tág, 34. A nap teszi, 36. Kor röv., 38. Motor-kerékpár márká, 40. Zeneművek-ben is van, 42. Földforgató, 44. Partok összekötője, 45. Származó, 46. Mindennapi betevőnk készítő-je, 47. Azerbajdzsán főváros (ford.), 49. Fizikai fogalom, 50. Me-zőgazdasági épület, 51. Háziállat, 52. Folyó Kárpát-Ukrajnában, 54. Férfi, 56. Fél esti, 57. Dél-ame-rikai síkság, 60. Huzal, 62. Kereszt-ül nyír, 64. Rizses étel.

Függőleges

1. Az idézet második része, 2. Európai félsziget, 3. Juhfajta, 4. Kobalt, 5. Pénzt dobálva játszik, 6. Ízel, 7. Vés (ford.), 8. Fél tiszta, 9. Szereti az otthoni munkát, 10. A dzsungel könyve tigrise, névelő-vel, 12. Görög betű, 16. A méter milliárdodrésze, 25. Sporteszköz, 26. Omlani kezd! 29. Lányunk fér-je, 31. Kínai hosszsmérték, 33. Ritka férfinév, 34. A fán van, 35. Kicsit pihen, 37. Raktár, lerakat, 39. Éles hangot hallató, 40. Személyes névmás, 41. Tüzel, 43. Hívatta, 48. Verekezés (arg.), 50. Város oro-szul, 53. Világítóttest (ford.), 55. Tréner, 58. Bank részlet! 59. Herélt kos, 61. Ton betűi keverve, 63. Finnország gépjárműveken, 65. Papírra vet, 66. Enélkül nem törté-nik semmi.

– Bánhidi –

Beküldendő: A vízsz. 4. és függ. 1. alatti.

Beküldési határidő: október 10.

Előző rejtélyünk helyes meg-fejtése: ... limloma, távoli, szellemi lant-zene, Ilona.

Könyvet nyertek: Herceg Fran-ciska, Budapest; Braun Anita, Kis-kunhalas; Kolozsi Sándorné, Deb-recen; Havas Istvánné, Özd.

Ütöm a bábukat...

...én meg leszedem!

POSTÁS DOLGOZÓ
A Postai Dolgozók Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: 1032 Budapest, Bécsi út 223.

Felölös szerkesztő: VEÉGH ÁDÁM
Telefon: 167-0586.

Kiadja a Postai Dolgozók Szakszervezete
Budapest XIV., Cházár András u. 13. 1146.
Levélcím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felölös kiadó: MUNDRUCZÓ KORNÉL országos titkár
Elölösítési díj egy évre: 120 forint

94-1288. Szikra Lapnyomda Rt., Budapest
Felölös vezetö: DR. CSÖNDES ZOLTÁN elnök-vezérigazgató
ISSN 0866-1766

1 2 4 8 16 * * *